ഇപ്രകാരം മറുപടി പറഞ്ഞുവെന്നും ത്വാഊസ് (റ) പറയുന്നു: من اذا سمعته يقرأ اريت انه يخشى الله-الدارمى (ഏതൊരുവൻ ഓതുന്നതു കേട്ടാൽ, അവൻ അല്ലാഹുവിനെ ഭയപ്പെടുന്നുണ്ടെന്നു നിനക്കു തോന്നുന്നുവോ അങ്ങിനെയുള്ളവനാണ്). ത്വൽക് (റ) അപ്രകാരമുള്ള ആളായിരുന്നുവെന്നും ത്വാഊസ് (റ) പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു(*) ക്വുർആൻ മനഃപാഠമാക്കിയ ആളുകളും സാധാരണ പാരായണവേളയിൽ മുസ്ഹഫ് നോക്കി ഓതുന്നതാണ് ഉത്തമം.

ധൃതിയോട് കൂടിയും ഉച്ചാരണ ശുദ്ധി കൂടാതെയും ക്വുർആൻ ഉരുവിടുന്നത് ഒട്ടും നന്നല്ല. അത് ക്വുർആനോടുള്ള അനാദരവുകൂടിയാണ്. ക്വുർആൻ ധൃതിപ്പെട്ട് ഓതരുതെന്ന് അല്ലാഹു അവന്റെ റസൂലിനോടുതന്നെ വിരോധിച്ചിട്ടുള്ളത് സുറത്തു ത്വാഹാ: 114 ലും മറ്റും കാണാവുന്നതാകുന്നു. അല്ലാഹുവിന്റെ രക്ഷാ ശിക്ഷകളെപ്പറ്റി വിവരിക്കുന്ന സന്ദർഭങ്ങളിൽ, ഓത്ത് നിറുത്തി കാരുണ്യത്തിനുവേണ്ടി അപേക്ഷിക്കുകയും, ശിക്ഷയിൽ നിന്ന് രക്ഷക്കുവേണ്ടി പ്രാർത്ഥിക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതാണ്. സന്ദർഭത്തിനൊത്ത പ്രതികരണവും ഹൃദയത്തിൽ സംജാതമാകേണ്ടതുണ്ട്. സുജൂദ് ചെയ്യേണ്ടുന്ന ആയത്തുകൾ ഓതുമ്പോൾ സുജൂദ് ചെയ്യുകയും വേണം.(**) പകലത്തെക്കാൾ രാത്രിയിലും, മറ്റവസരങ്ങളെക്കാൾ നമസ്കാരത്തിലും, പ്രഭാതവേളയിലും മനഃസ്സാന്നിദ്ധ്യം കൂടുതൽ ലഭിക്കും. സൂറഃ മുസ്സമ്മിലി(مزّمّل)ൽ ക്വുർആൻ സാവകാശം ഓതാനായി അല്ലാഹു കൽപിച്ചിരിക്കുന്നു.

വൃത്തിയോടുകൂടിയും, മാന്യവും ശുദ്ധവുമായ സ്ഥലത്തുവെച്ചും ആയിരിക്കുക, വുദ്വൂ (ചെറിയശുദ്ധി)വോടുകൂടിയായിരിക്കുക മുതലായവയും ക്വുർആൻ പാരായണ മര്യാദകളിൽ പെട്ടതാകുന്നു. വലിയ അശുദ്ധി (ജനാബത്ത്) ഉള്ളവർക്ക് ക്വുർആൻ പാരായണവും, നമസ്കാരവും പാടില്ലെന്ന് വിരോധിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. പക്ഷേ, ക്വുർആനല്ലാത്ത ദിക്ർ (ദൈവകീർത്തനം), ദുആ (പ്രാർത്ഥന) മുതലായവ നടത്താവുന്നതുമാണ്. ഇവയെല്ലാം തന്നെ ക്വിബ്‌ലഃയെ അഭിമുഖീകരിച്ചുകൊണ്ടായിരിക്കുന്നതാണ് കൂടുതൽ നല്ലത്. വുദ്വൂ കൂടാതെ മുസ്ഹഫ് എടുക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ പണ്ഡിതന്മാർക്കിടയിൽ രണ്ടഭിപ്രായമാണുള്ളത്. മുസ്ഹഫ് എടുക്കുവാൻ വുദ്വൂ നിർബന്ധമാണെന്നാണ് പലരുടെയും പക്ഷം. മറ്റൊരു പക്ഷം നിർബന്ധമില്ലെന്നുമാകുന്നു. നിർബന്ധമാണെന്നതിനു മതിയായ തെളിവുകളൊന്നുമില്ല. എങ്കിലും വുദ്വൂവോടു കൂടി ആയിരിക്കുന്നതാണ് ഉത്തമമെന്നതിൽ സംശയമില്ല. അത്രയുമല്ല, ഒരു മുസ്ലിമിനെ സംബന്ധിച്ചേടത്തോളം കഴിയുന്നത്ര എല്ലാ സമയത്തും വുദ്വൂവോടു കൂടിയിരിക്കുക എന്നുള്ളത് വളരെ നല്ല കാര്യമാണെന്ന് നബി ﷺയുടെ

(*) ത്വൽക് (طلق -رضـ) സ്വഹാബിയും, ത്വാഊസ് (طاؤوس- رحـ) താബിഈയും ആകുന്നു.

(**) അല്ലാഹുവിന് സുജൂദ് (സാഷ്ടാംഗ നമസ്ക്കാരം) ചെയ്‌വാൻ പ്രേരിപ്പിക്കുന്ന ചില ആയത്തുകൾ ഓതുമ്പോൾ ഓതുന്നവരും, കേൾക്കുന്നവരും ഓരോ സുജൂദ് ചെയ്യേണ്ടതുണ്ടെന്ന് നബി ﷺയുടെ സുന്നത്തിനാൽ സ്ഥാപിതമായിട്ടുള്ളതാണ്. ഇങ്ങിനെയുള്ള ആയത്തുകളുടെ അവസാനത്തിൽ سجود التلاوة (ഓത്തിന്റെ സുജൂദ്) എന്ന് മുസ്ഹഫുകളിൽ അടയാളപ്പെടുത്തിയിട്ടുള്ളതുകൊണ്ട് അവയുടെ സ്ഥാനങ്ങൾ ആർക്കും മനസ്സിലാക്കുവാൻ പ്രയാസമില്ല. അതതു സ്ഥാനങ്ങളിൽ യഥോചിതം നാം അവയെപ്പറ്റി ഉണർത്തുന്നതുമാണ്. إن شاء الله

സുന്നത്തിനാൽ സ്ഥാപിതമായതാകുന്നു.

അശുദ്ധമായ സ്ഥലങ്ങളിലോ, നിന്ദ്യമായ സ്ഥാനങ്ങളിലോ മുസ്ഹഫ് വെക്കുന്നതും ഒഴിവാക്കേണ്ടതുണ്ട്. ശത്രുക്കൾ ക്വുർആനെ അവഹേളിക്കുവാൻ സംഗതിവരുന്ന പക്ഷം, മുസ്ഹഫ് ശത്രുനാട്ടിലേക്ക് കൊണ്ടു പോകരുതെന്ന് ഹദീഥിൽ പ്രത്യേകം വിരോധിച്ചിരിക്കുന്നു. ക്വുർആന്റെ സിദ്ധാന്തങ്ങളും, തത്വങ്ങളും മാത്രമല്ല അതെഴുതിയ ഏടും ബഹുമാനിക്കപ്പെടേണ്ടതുണ്ടെന്ന് ഇതിൽ നിന്നു വ്യക്തമാകുന്നു. ബഹുമാന്യനായ ഒരാളുടെ എഴുത്തുപോലും നിന്ദിക്കപ്പെടുന്നത് ഒരു അപരാധ മായിക്കരുതപ്പെടുന്ന സ്ഥിതിക്ക് അല്ലാഹുവിന്റെ ഗ്രന്ഥത്തെ അനാദരിക്കുന്നതിനെപ്പറ്റി പറയേണ്ടതുണ്ടോ?! ഇത്തരം സംഗതികളിൽ ഇന്നു പൊതുവെ ഒരു അലസ നയമാണുള്ളത് എന്നു പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. വർത്തമാനപത്രങ്ങളുടെ കഷ്ണങ്ങളെന്നപോലെ, ക്വുർആനോ നബിവചനങ്ങളോ എഴുതിയ കഷ്ണങ്ങളും പലരും പുറത്തെറിയുവാൻ മടിക്കാറില്ല. താരതമ്യേന 'പുരോഗമനവാദി'കളിലാണ് ഈ വക കാര്യങ്ങൾ കൂടുതൽ കാണപ്പെടുക. ഹൃദയത്തിൽ ക്വുർആനോട് യഥാർത്ഥമായ സ്നേഹബഹുമാനം ഉള്ളവർ ഒരിക്കലും അത് ചെയ്കയില്ല. ക്വുർആന്റെ സിദ്ധാന്ത ങ്ങളെ കുറിച്ച് പ്രസംഗിക്കുന്നതുകൊണ്ടു മാത്രം അതിനോടുള്ള കടപ്പാടുകൾ തീർന്നു വെന്നോ, അതിനെ ബഹുമാനിച്ചുവെന്നോ പറഞ്ഞുകൂടാ. അനുസരണക്കേടിനെക്കാൾ വമ്പിച്ച അപരാധമാണ് അനാദരിക്കലും അപമാനിക്കലും എന്നോർക്കേണ്ടതുണ്ട്. സു: ഹജ്ജിൽ അല്ലാഹു പറയുന്നു: 'ആരെങ്കിലും അല്ലാഹുവിന്റെ പരിപാവന വസ്തുക്കളെ ബഹുമാനിക്കുന്നതായാൽ അത് തന്റെ രക്ഷിതാവിങ്കൽ അവന്ന് ഉത്തമമായിട്ടുള്ള താണ്' (ഹജ്ജ്: 30). വീണ്ടും അതേ സൂറത്തിൽ പറയുന്നു: 'ആരെങ്കിലും അല്ലാഹു വിന്റെ ചിഹ്നങ്ങളെ ബഹുമാനിക്കുന്നതായാൽ, നിശ്ചയമായും അത് ഹൃദയങ്ങളുടെ ഭക്തിയിൽ നിന്നുള്ളതാണ്' (ഹജ്ജ്:32). ഈ വചനം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധാർഹമാകുന്നു. വിശുദ്ധ ക്വുർആൻ അല്ലാഹു ബഹുമാനിച്ചിട്ടുള്ള പരിപാവനമായ മതചിഹ്നമാണെന്നു ള്ളതിൽ സംശയമില്ലല്ലോ.

ശത്രുക്കളുടെ അവഹേളനത്തിനോ പരിഹാസത്തിനോ പാത്രമാകുമെന്ന് കണ്ടാൽ ക്വുർആനും കൊണ്ട് അവരുടെ അടുക്കലേക്ക് പോകരുതെന്ന് കൽപിക്കുന്ന ഒരു ഹദീഥ് ബുഖാരിയിലും മുസ്ലിമിലും വന്നിട്ടുണ്ട്. ബുഖാരിയുടെ വ്യാഖ്യാതാവായ ഇമാം അസ്ക്വലാനീ (റ) 'ഫത്ഹുൽബാരി'യിലും, മുസ്ലിമിന്റെ വ്യാഖ്യാതാവായ ഇമാം നവവീ (റ) 'ശറഹു മുസ്ലിമി'ലും ഈ ഹദീഥിനെ വിശകലനം ചെയ്തതു കാണാം. ഈ വിഷയത്തിൽ മുൻഗാമികളുടെ വ്യത്യസ്താഭിപ്രായങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ചു വിശദീകരിച്ചിട്ടുമുണ്ട്. ഹദീഥിൽ ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയ കാരണം- അവഹേളനവും പരിഹാസവും-ഇല്ലാത്തപ്പോൾ അതിനു വിരോധമില്ലെന്ന് രണ്ടുപേരും വ്യക്തമാക്കിയിരിക്കുന്നു. അമുസ്ലിംകൾ ക്വുർആൻ തൊടുന്നതിനെയും, അവർക്ക് ക്വുർആൻ പഠിപ്പിക്കുന്നതിനെയും സംബന്ധിച്ചും ഇമാം അസ്ക്വലാനീ (റ) ഒന്നിലധികം സ്ഥലത്ത് സംസാരിച്ചിട്ടുണ്ട്. അദ്ദേഹം പ്രസ്താവിച്ചതിന്റെ രത്നച്ചുരുക്കം ഇതാണ്: 'ഇമാമുകളിൽ ചിലർ പാടുണ്ടെന്നും, ചിലർ പാടില്ലെന്നും തീർത്തു പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു. പാടുള്ള അവസരവും, പാടില്ലാത്ത അവസരവും വെവ്വേറെ വിഭജിക്കുകയാണ് മറ്റു ചിലർ ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ, ക്വുർആന്റെ നേരെ അവഹേളനത്തിനും കയ്യേറ്റത്തിനും ഇടവരികയില്ലെന്നും, ക്വുർആൻ മുഖേന വല്ല നന്മയും അവരിൽ ഉണ്ടായേക്കാമെന്നും കാണുമ്പോൾ അതിനു യാതൊരു വിരോധവുമില്ല' (ഫത്ഹുൽബാരി വാ:1, പേ: 324, വാ :6. പേ: 81, 161, ശറഹ് മുസ്ലിം വാ: 2 പേ :132).

ഖുർആനിലെ പദങ്ങളുടെയും, അക്ഷരങ്ങളുടെയും ഉച്ചാരണ മുറകൾ, അക്ഷരങ്ങൾ പരസ്പരം കൂട്ടിവായിക്കുമ്പോഴത്തെ സ്വരവ്യത്യാസങ്ങൾ, നീട്ടൽ, കുറുക്കൽ, മണിക്കൽ, എടുപ്പ്, വെപ്പ് എന്നിങ്ങനെയുള്ള പലതിനെയും ശാസ്ത്രീയമായ രീതിയിൽ വിവരിക്കുന്നതും, മുൻഗാമികളായ മഹാന്മാരിൽ നിന്നു മുഖാമുഖമായും നിവേദനമാർഗേണയും അറിയപ്പെട്ടിട്ടുള്ള വായനാ നിയമങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നതുമായ പല ഗ്രന്ഥങ്ങളും പലരും രചിച്ചിട്ടുണ്ട്. علم القراءة والتجويد (ഖുർആൻ വായനയുടെയും നന്നായി വായിക്കുന്നതിന്റെയും ശാസ്ത്രം) എന്ന പേരിൽ ഒരു ഇസ്‌ലാമികശാസ്ത്ര വിഭാഗം തന്നെ നിലവിലുണ്ട്. അറബി ഭാഷാ ഗ്രന്ഥങ്ങൾ വായിക്കുന്നതിൽ സാധാരണ ഗൗനിക്കേണ്ടതില്ലാത്ത എത്രയോ കാര്യങ്ങൾ ഖുർആൻ പാരായണത്തിൽ ഗൗനിക്കേണ്ടതായുണ്ട്. അവ നബി ﷺയിൽ നിന്നു സ്വഹാബികളും, അവരിൽ നിന്ന് താബിഉകളും അവരിൽ നിന്ന് പിൻഗാമികളുമായി കർണാകർണികയായി പഠിച്ചു വന്ന പാരമ്പര്യ വിജ്ഞാനങ്ങളത്രെ. ചുരുക്കിപ്പറയുന്ന പക്ഷം, ഖുർആൻ പാരായണ നിയമങ്ങൾ ഒട്ടും അറിയാത്തവന് ഖുർആൻ ശരിക്കും വായിക്കുവാൻ സാധിക്കുകയില്ല. ഗ്രന്ഥത്തിൽ നിന്നു മാത്രം പഠിച്ചാലും പോരാ, ഗുരുമുഖങ്ങളിൽ നിന്നു തന്നെ നേരിൽ കേട്ടു മനസ്സിലാക്കിയെങ്കിൽ മാത്രമേ അവ വേണ്ടതുപോലെ പ്രയോഗത്തിൽ വരുത്താൻ സാധിക്കുകയുള്ളൂ.

പരസഹായം കൂടാതെ ഒരു മലയാളി മലയാളത്തിൽ വിരചിതമായ 'ഇംഗ്ലീഷ് ഭാഷാസഹായി'കളെ മാത്രം ആസ്പദമാക്കി ഇംഗ്ലീഷ് പഠിച്ചാലുള്ളതുപോലെ, അല്ലെങ്കിൽ ഒരു ഇംഗ്ലീഷുകാരൻ, ഇംഗ്ലീഷിൽ രചിക്കപ്പെട്ട 'മലയാള ഭാഷാ സഹായി'കളിൽ നിന്നും മലയാളം പഠിച്ചാലുള്ളതുപോലെയായിരിക്കും ഗുരുസഹായം കൂടാതെ ഖുർആൻ വായന പഠിച്ചാലുള്ള അനുഭവം. സംഗീത രീതികൾ പുസ്തകത്തിൽ നിന്നു മാത്രം പഠിച്ചു സംഗീതം പാടിയാലുള്ള കഥയും അങ്ങിനെത്തന്നെ. ഖുർആനാണെങ്കിൽ, സാധാരണ അറബി ഗദ്യങ്ങളുടെ മാതിരിയോ, പദ്യങ്ങളുടെ മാതിരിയോ ഉള്ള ഒന്നല്ല. അതിന്നു അതിന്റേതായ ഒരു പ്രത്യേക സ്വഭാവമാണുള്ളത്. അത് കവിതയല്ല; എന്നാലത് സാധാരണ രീതിയിലുള്ള ഗദ്യവുമല്ല. ആകയാൽ അതിന്നു അതിന്റേതായ വായനാരീതിയും, വായനാ നിയമവും ഉണ്ട്.

ഖുർആൻ വായന ശരിപ്പെടുത്തുന്ന വിഷയത്തിൽ അടുത്തകാലം വരെ - പണ്ഡിതന്മാരും പാമരന്മാരും അടക്കം- പിൽക്കാല മുസ്‌ലിംകൾ പൊതുവിൽ കുറെ അതിരുകവിഞ്ഞു പോയിരുന്നു. അതേ സമയത്ത് അതിന്റെ അർത്ഥവും ആശയവും പഠിക്കുകയും, പഠിപ്പിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിൽ അവർ വളരെ അമാന്തം കാണിച്ചിരുന്നുവെന്നതും ഒരു പരമാർത്ഥമത്രെ. അവരുടെ ശ്രമം മുഴുക്കെ ഉച്ചാരണത്തിലും, വായനാശൈലിയിലും മാത്രം കേന്ദ്രീകരിക്കുകയാണ് ചെയ്തത്. ഖുർആനോടുള്ള തങ്ങളുടെ കടമ അതോടെ അവസാനിച്ചുവെന്നും മിക്കവരും കരുതിവശായി. ഇന്ന് കാര്യവിവരമുള്ള പണ്ഡിതന്മാർ പലരും ഇതിനെതിരിൽ ശബ്ദം ഉയർത്തിയും സമരം നടത്തിയും കൊണ്ടിരിക്കുകയാണ്. തൽഫലമായി ഒട്ടൊക്കെ ആളുകൾക്ക് ഖുർആൻ മനസ്സിലാക്കണമെന്ന ബോധം ഉണ്ടായിത്തുടങ്ങിയിട്ടുണ്ടെന്നു പറയാം. الحمد لله നേരേമറിച്ച് ഖുർആന്റെ അർത്ഥം അറിഞ്ഞാൽമതി -അതിന്റെ വായനയും പാരായണ കാര്യവും എങ്ങിനെയെങ്കിലും ആയിക്കൊള്ളട്ടെ- എന്നൊരു നിലപാടുകൂടി അതോടൊപ്പം പലരിലും പ്രകടമായിക്കാണുന്നു. ഖുർആൻ ഗ്രഹിക്കുവാനുള്ള

താൽപര്യത്തിലും, പരിശ്രമത്തിലും സ്വഹാബികൾ താബിഉകൾ തുടങ്ങിയ മുൻഗാമികളെ കവച്ചുവെക്കുന്ന ഒരൊറ്റ വ്യക്തിയും ഇന്നില്ല. അതിന്റെ പാരായണ മുറകളിലും, വായന നന്നാക്കുന്നതിലും അവർ എത്രമാത്രം ശ്രദ്ധ പതിപ്പിച്ചിരുന്നുവെന്ന് മുകളിൽ വായിച്ച ഉദ്ധരണികളിൽ നിന്നും മറ്റും നല്ല പോലെ ഗ്രഹിക്കാമല്ലോ.

'തജ്‌വീദ്' (നന്നാക്കി ഓതൽ)നെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ഒരു അവഗണനാനയം മാത്രമല്ല, അതൊരു പഴഞ്ചനും അനാവശ്യവുമാണന്നുപോലും ഒരു ധാരണ ചിലരിൽ കടന്നു കൂടിയിട്ടുണ്ട്. വേറെയും എത്രയോ പ്രവാചകചര്യകളെ ഈ 'പരിഷ്കരണ വാദികൾ' പഴഞ്ചനാക്കി പുറംതള്ളുക പതിവാണ്. അക്കൂട്ടത്തിൽ ഒന്നു മാത്രമാണിതും. പണ്ഡിതന്മാരെന്ന് കരുതപ്പെടുന്ന പലരും ഇന്ന് ക്വുർആൻ വായിക്കുന്നത് കേൾക്കുമ്പോൾ അത്ഭുതം തോന്നും. ഒരക്ഷരം മറ്റൊരക്ഷരമായി മാറുക, അർത്ഥ വ്യത്യാസം വന്നേക്കുമാറ് സ്ഥാനം തെറ്റി നിറുത്തുക (വക്ഫ് ചെയ്യുക), നിറുത്തി വായിക്കൽ അത്യാവശ്യമായ സ്ഥാനങ്ങളിൽ കൂട്ടിവായിക്കുക തുടങ്ങിയ അബദ്ധങ്ങൾ പലതും അവർ നിർലജ്ജം ആവർത്തിക്കുന്നത് കാണാം. അതുപോലെത്തന്നെ, അറബിഭാഷ, അല്പമൊക്കെ കൈകാര്യം ചെയ്യാൻ അറിയാവുന്നവരിൽ പോലും തെറ്റുകൂടാതെ അറബി എഴുതുവാൻ -ക്വുർആൻ വിശേഷിച്ചും- കഴിയാത്ത പലരെയും കാണും. ഇതിലെല്ലാം ഇത്രയും അവഗണനാ നയം സ്വീകരിക്കുന്ന ഇതേ ആളുകൾ, മറ്റു വല്ല പുസ്തകങ്ങളോ വർത്തമാനപത്രങ്ങളോ വായിക്കുമ്പോൾ ഒരാളുടെ പക്കൽ വല്ല അക്ഷരത്തെറ്റോ വടിവുകുറവോ കണ്ടാൽ അത് വളരെ പുച്ഛത്തോടുകൂടി വീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യും. കോമ, പുള്ളി മുതലായ ചിഹ്നങ്ങൾ ഗൗനിക്കാതിരുന്നാൽ പോലും പരിഹാസത്തിനു വിഷയമാക്കുന്ന ഇവർ, ക്വുർആൻ വായനയിലെ തെറ്റുകളെപ്പറ്റി ശ്രദ്ധപതിപ്പിക്കുന്നത് പഴഞ്ചനും നിസ്സാരവുമാക്കുന്നത് കേവലം ഒരു വിരോധാഭാസമത്രെ. ക്വുർആനെ ഉള്ളഴിഞ്ഞു സ്നേഹിക്കുകയും യഥാർത്ഥമായി ആദരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർ അതിന്റെ വായനയും, അതിന്റെ എഴുത്തും എല്ലാം തന്നെ ഗൗനിക്കാതിരിക്കയില്ല- ഗൗനിക്കേണ്ടതുമുണ്ട്.

എഴുത്തിലും വായനയിലും അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ട ചില കാര്യങ്ങൾ

ഉഥ്മാൻ (റ)ന്റെ ഖിലാഫത്തു കാലത്ത് പല രാജ്യങ്ങളിലേക്കും മുസ്ഹഫിന്റെ പകർപ്പുകൾ അയച്ചുകൊടുത്തുവെന്നും, അതുകൊണ്ടാണ് മുസ്ഹഫുകൾക്ക് 'ഉഥ്മാനീ മുസ്ഹഫ്' എന്നു പറയപ്പെടുന്നതെന്നും മുമ്പ് പറഞ്ഞുവല്ലോ. അന്ന് ആ മുസ്ഹഫുകളിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിരുന്ന സമ്പ്രദായത്തിലുള്ള എഴുത്തിന് 'ഉഥ്മാനീ എഴുത്ത്' (الرسم العثماني) എന്ന് പറയപ്പെടുന്നു. മുസ്ഹഫുകളിൽ പൊതുവിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നതും ഈ സമ്പ്രദായം തന്നെ. പക്ഷേ, മുൻകാലത്തില്ലാത്ത പലതരം പരിഷ്ക്കരണങ്ങളും പിൽക്കാലങ്ങളിൽ സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഉഥ്മാനീ എഴുത്തും, സാധാരണ അറബി എഴുത്തും തമ്മിൽ ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ വ്യത്യാസമുണ്ടായിരിക്കും. ഉച്ചാരണങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പദങ്ങൾ എഴുതുന്ന സമ്പ്രദായം, വകഭേദങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ പദങ്ങൾ എഴുതുന്ന സമ്പ്രദായം എന്നിങ്ങനെ രണ്ടു സമ്പ്രദായങ്ങളുള്ളതാണ് ഈ വ്യത്യാസത്തിന് മുഖ്യകാരണം. ഉദാഹരണമായി: 'സ്വലാത്ത്' എന്നു ശബ്ദം വരുന്ന പദം صلوة എന്നും صلاة എന്നും, 'ജാവസ' എന്നു വായിക്കുന്ന പദം جوز എന്നും جاوز എന്നും എഴുതപ്പെടുന്നു. 'റഹ്മത്ത്' എന്നുള്ളത് رحمت ,رحمة, എന്നും, 'അർസൽനാക' എന്നുള്ളത്

ارسلنك ، ارسلناك എന്നിങ്ങനെയും എഴുതിവരാറുണ്ട്. ഇതിനെപ്പറ്റി ഇവിടെ കൂടുതൽ വിവരിക്കുന്നില്ല.

മുസ്ഹഫുകളിൽ ഉഥ്മാനീ എഴുത്തുതന്നെ സ്വീകരിക്കേണ്ടതുണ്ടോ, ഇല്ലേ, എന്നതിൽ അഭിപ്രായവ്യത്യാസമുണ്ട്. ഇമാം മാലിക് (റ), ഇമാം അഹ്മദ് (റ) മുതലായവരും ഭൂരിഭാഗം പണ്ഡിതന്മാരും ഉസ്മാനീ എഴുത്തു തന്നെ സ്വീകരിക്കൽ നിർബന്ധമാണെന്ന പക്ഷക്കാരാകുന്നു. ഒരു പ്രത്യേക രീതിയിലുള്ള എഴുത്തുതന്നെ സ്വീകരിക്കണമെന്നുള്ളതിനു ബലപ്പെട്ട തെളിവുകളില്ലെന്നും, ഉഥ്മാൻ(റ)ന്റെ കാലത്തുള്ള മുസ്ഹഫുകളും പിൽക്കാലങ്ങളിൽ എഴുതപ്പെട്ട മുസ്ഹഫുകളും തമ്മിൽ എഴുത്തിൽ പല വ്യത്യാസങ്ങളും കാണുന്നത് അതുകൊണ്ടാണെന്നുമാണ് മറ്റൊരു പക്ഷക്കാർ പറയുന്നത്. എന്നാൽ വായനാവേളയിൽ അർത്ഥോദ്ദേശ്യങ്ങളിൽ മാറ്റം വരത്തക്ക വ്യത്യാസം നേരിടുന്നതിന് എഴുത്തിന്റെ രൂപഭേദം കാരണമായിക്കൂടാ എന്നത് തീർച്ചയാകുന്നു. മൂന്നാമതൊരു അഭിപ്രായം ഇതാണ്: അതാതു കാലത്ത് പ്രചാരത്തിലുള്ള ലിപി സമ്പ്രദായമാണ് മുസ്ഹഫിലും ഉപയോഗിക്കേണ്ടത്. എങ്കിലും പഴയ സമ്പ്രദായത്തിലുള്ള എഴുത്ത് ഒരു ചരിത്ര ലക്ഷ്യമെന്ന നിലക്ക് സൂക്ഷിച്ചു വരേണ്ടതുണ്ട്താനും. ഈ അഭിപ്രായം കൂടുതൽ യുക്തമായിത്തോന്നുന്നു. الله اعلم പൂർവ്വകാല സമ്പ്രദായത്തിലുള്ള ലിപി -പിന്നീട് സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടപരിഷ്ക്കരണങ്ങളൊന്നും കൂടാതെ- അതേ രൂപത്തിൽ ഉപയോഗിച്ചാൽ ജനങ്ങൾ കുഴപ്പത്തിലാകുന്നതുകൊണ്ട് ഇക്കാലത്ത് അത് ഉപയോഗിച്ചുകൂടാ എന്നും ചില പണ്ഡിതന്മാർ പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു.

നബി ﷺ യുടെയും സ്വഹാബികളുടെയും കാലത്ത് അറബി ലിപിയിൽ പുള്ളിയും, 'ഹർകത്ത്-സുകൂൻ' (ـْـُـَـِ)മുതലായവയും നടപ്പിലുണ്ടായിരുന്നില്ല. അബ്ദുൽ മലികിന്റെ ഖിലാഫത്തു (ഹിജ്റഃ : 65-86) കാലത്ത് ഹജ്ജാജുബ്നു യൂസുഫിന്റെ പരിശ്രമഫലമായിട്ടാണ് അവ മുസ്ഹഫിൽ നടപ്പാക്കപ്പെട്ടത് എന്നാണ് പറയപ്പെടുന്നത്. അബുൽ അസ്വദുദ്ദുഅലി (റ)യാണ് ആദ്യമായി മുസ്ഹഫിൽ അക്ഷരങ്ങൾക്ക് പുള്ളിയും മറ്റും കൊടുത്തതെന്നും അഭിപ്രായമുണ്ട്. ഏതായാലും, ഇത് സമുദായത്തിനു ലഭിച്ച മഹത്തായ ഒരു അനുഗ്രഹം തന്നെ. അതില്ലായിരുന്നുവെങ്കിൽ, ക്വുർആനിൽ എത്രയോ ഭിന്നിപ്പുകൾ ഉണ്ടാകുമായിരുന്നു. കാലക്രമത്തിൽ ഇവക്കു പുറമെ, സൂറത്തുകളുടെ പ്രാരംഭങ്ങളും, പേരുകളും പ്രത്യേകം അടയാളപ്പെടുത്തപ്പെട്ടു. ഭാഗങ്ങളും ഉപവിഭാഗങ്ങളും (ജുസ്ഉകളും റുകൂഉകളും) ഓരോ ഭാഗങ്ങളുടെയും ¼, ½, ¾ മുതലായവയും നിർണയിക്കപ്പെട്ടു. നിറുത്തി വായിക്കേണ്ടതും, ചേർത്തു വായിക്കേണ്ടതുമായ സ്ഥാനങ്ങൾക്ക് പ്രത്യേകം അടയാളങ്ങളും ചിഹ്നങ്ങളും നൽകപ്പെട്ടു. ഇങ്ങിനെയുള്ള പരിഷ്കരണങ്ങളെല്ലാം പിന്നീടുണ്ടായതാകുന്നു. ഇതെല്ലാം മുസ്ഹഫുകൾ തുറന്നുനോക്കിയാൽ കാണാവുന്നതത്രെ.

വക്വ്ഫും വസ്ല്വും (الوقف والوصل)

ക്വുർആൻ വായനയിൽ പ്രത്യേകം മനസ്സിരുത്തേണ്ട് കാര്യങ്ങളാണ് 'വക്ഫും' 'വസ്ലും'. നിറുത്തിവായിക്കുക, അഥവാ രണ്ടു പദങ്ങൾക്കിടയിൽ മുറിച്ചു ചൊല്ലുകയാണ് 'വക്ഫ്'. നിറുത്താതെ കൂട്ടിച്ചേർത്തു വായിക്കലാണ് 'വസ്ൽ'. നിറുത്തേണ്ട സ്ഥാനത്ത് നിറുത്താതെയൊ, നേരെമറിച്ചോ വായിക്കുന്ന പക്ഷം

ചിലപ്പോൾ വാക്യങ്ങളുടെ അർത്ഥത്തിൽ മാറ്റമോ അവ്യക്തതയോ സംഭവിച്ചേക്കും. അതുകൊണ്ടാണ് ഇക്കാര്യം പ്രത്യേകം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതുണ്ടെന്ന് പറഞ്ഞത്. ഗൗനിക്കേണ്ട മറ്റൊരു വിഷയമാണ് 'മദ്ദ്' (**المد** = ദീർഘം). 'മദ്ദ്'കളിൽ അല്പം മാത്രം ദീർഘിപ്പിക്കേണ്ടതും കൂടുതൽ ദീർഘിപ്പിക്കേണ്ടതുമുണ്ട്. ഒരക്ഷരം മറ്റൊരക്ഷരത്തിനു മുമ്പിൽ വരുമ്പോൾ തമ്മിൽ മുറിച്ചു ചൊല്ലേണ്ടതും, ഒന്നൊന്നിൽ ചേർത്തു ചൊല്ലേണ്ടതും ഉണ്ടായിരിക്കും. ഇത്തരം കാര്യങ്ങളെല്ലാം പ്രതിപാദിക്കുന്ന പല അറബി ഗ്രന്ഥങ്ങളും കാണാം. അറബി മലയാളത്തിലും ചിലതെല്ലാം നിലവിലുണ്ട്. മലയാള ലിപിയിൽ ഈ വക വിഷയങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യപ്പെടുവാൻ സൗകര്യം പോരാ. ഖുർആൻ പാരായണം ചെയ്യുന്നവർ ഓരോന്നും അതതിന്റെ സ്ഥാനങ്ങളിൽ ഓർമിക്കുവാനായിട്ടത്രെ മുസ്ഹഫുകളിൽ ചില ചിഹ്നങ്ങൾ അടയാളപ്പെടുത്തി വരുന്നത്. അവയിൽ കൂടുതൽ ഉപയോഗത്തിലിരിക്കുന്നവയും, അവയുടെ ഉദ്ദേശ്യ

ചിഹ്നം	ഉദ്ദേശ്യം
م	വക്ഫ് ചെയ്യൽ അത്യാവശ്യമാണ്. ഇല്ലാത്തപക്ഷം വാക്യങ്ങളുടെ അർത്ഥത്തിൽ വ്യത്യാസം നേരിട്ടേക്കും.
ط	വക്ഫ് ചെയ്യൽ വളരെ നല്ലതാണ്. പക്ഷേ സംസാരിക്കുന്ന വിഷയം പൂർത്തിയായിട്ടില്ല. വാചകം പൂർത്തിയായിട്ടുമുണ്ട്.
ج	വക്ഫു ചെയ്യാം. വക്ഫു ചെയ്യാതിരിക്കുന്നതിനും വിരോധമില്ല.
ز	വക്ഫു ചെയ്യലാണ് നല്ലത്.
ق	വക്ഫിന്റെ ആവശ്യമില്ല.
قف	വായിക്കുന്നവൻ കൂട്ടിവായിച്ചേക്കുവാൻ ഇടയുണ്ട്. എങ്കിലും വക്ഫാണ് വേണ്ടത്.
سكتة،س	അല്പമൊന്ന് നിറുത്തുക. വക്ഫ് വേണ്ടതില്ല താനും.
وقفة	അൽപംകൂടി അധികം നിറുത്തുക
ص	ചേർത്തുവായിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്. നിറുത്തുന്നതിനു വിരോധവുമില്ല.
لا	മുമ്പും പിമ്പുമുള്ള വാക്കുകൾ തമ്മിൽ ഘടനാപരമായ ബന്ധമുള്ളതുകൊണ്ട് ഇവിടെ പൂർത്തിയായ വക്ഫ് ഇല്ല. ആയത്തിന്റെ (സൂക്തത്തിന്റെ) അവസാനത്തിലാണെങ്കിൽ വക്ഫ് ചെയ്യാം. ഇടയ്ക്കു വെച്ചായിരുന്നാൽ -വായനക്കാരൻ വക്ഫ് ചെയ്യാൻ ഹിതമുണ്ടെങ്കിലും- വക്ഫ് ചെയ്യാതിരിക്കുകയാണ് വേണ്ടത്
۝ O ﴿﴾	ആയത്തുകളുടെ അവസാനത്തെ കുറിക്കുന്നു. (ഈ ആവശ്യാർത്ഥം പലരും പല ചിഹ്നങ്ങൾ ഉപയോഗിക്കാറുണ്ട്. ഈ ചിഹ്നമാണ് കൂടുതൽ ഉപയോഗിച്ചു വരുന്നത്). ആയത്തുകളുടെ അവസാനത്തിൽ നിറുത്തി ഓതുകയാണ് വേണ്ടത്.

ചിഹ്നം	ഉദ്ദേശ്യം
ع	ഒരു റുകൂഅ് (വിഭാഗം) അഥവാ ഖണ്ഡിക അവസാനിച്ചു.
سجدة	ഓത്തിന്റെ സുജൂദ് ചെയ്യേണ്ടുന്ന സ്ഥലം
~	മദ്ദ് (ദീർഘിപ്പിക്കണം എന്ന അടയാളം) ഇതിൽ അധികം ദീർഘിപ്പിക്കേണ്ടതും അല്ലാത്തതുമായി ഒന്നിലധികം തരമുണ്ട്. അവയെപ്പറ്റി അന്വേഷിച്ചറിയേണ്ടതാണ്.

ങ്ങളും ഇവിടെ ചുരുക്കി വിവരിക്കാം. കാര്യകാരണ സഹിതം വിശദീകരിച്ചു വിവരിക്കുവാൻ ഇവിടെ സൗകര്യമില്ല.

മുസ്ഹഫുകളുടെ വരികൾക്കിടയിൽ സാധാരണ കാണപ്പെടാറുള്ള ചിഹ്നങ്ങളാണിവ. കൂടാതെ വേറെ ചിലതും കണ്ടേക്കും. പക്ഷേ, മലബാറിൽ അച്ചടിക്കപ്പെടുന്ന മുസ്ഹഫുകളിൽ ഇങ്ങിനെയുള്ള ചിഹ്നങ്ങളെപ്പറ്റി അധികമൊന്നും ഗൗനിച്ചു കാണാറില്ല. വ്യക്തമായ തെറ്റുകളും, അക്ഷരപ്പിഴവുകളും മലബാരീ മുസ്ഹഫുകളിൽ സാധാരണമാണെന്ന് വ്യസനസമേതം പറയേണ്ടിയിരിക്കുന്നു. അച്ചുകൂടക്കാർ ഇക്കാര്യം ഗൗരവപൂർവ്വം ശ്രദ്ധിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

സാധാരണ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ, വാക്യങ്ങൾക്കിടയിൽ ഉപയോഗിക്കപ്പെട്ടുകാണാറുള്ള പൂർണവിരാമം, അർദ്ധ വിരാമം, കോമ (. ; ,) മുതലായ ചിഹ്നങ്ങളുടെ സ്ഥാനമാണ് മുസ്ഹഫുകളിൽ മേൽ കണ്ട ചിഹ്നങ്ങൾക്കുള്ളത്. അല്പം ബോധമുള്ള വായനക്കാരൻ വായനാവേളയിൽ ഇത്തരം ചിഹ്നങ്ങളെപ്പറ്റി ഗൗനിക്കുമല്ലോ. ഗൗനിക്കാത്ത പക്ഷം ഉദ്ദേശ്യം മനസ്സിലാക്കുന്നതിൽ ആശയക്കുഴപ്പവും അബദ്ധവും നേരിടുന്നതുമാകുന്നു. അതുപോലെത്തന്നെയാണ് -അതിലും കൂടുതലാണ് -മുസ്ഹഫിൽ കാണപ്പെടുന്ന പ്രസ്തുത ചിഹ്നങ്ങളുടെയും സ്ഥിതി. ക്വുർആന്റെ അർത്ഥം അറിയുകയും, അത് ഓർത്തുകൊണ്ട് വായിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർക്ക് ഈ ചിഹ്നങ്ങളുടെ സന്ദർഭങ്ങളും ആവശ്യങ്ങളും ശരിക്ക് ഗ്രഹിക്കുവാൻ കഴിയും. 'ക്വുർആനിലെ വക്ഫുകൾ അറിയാത്തവന് ക്വുർആൻ അറിയുകയില്ല' എന്ന മഹദ്‌വാക്യം വളരെ അർത്ഥവത്താകുന്നു.

വായനാ വ്യത്യാസങ്ങൾ

ക്വുർആൻ വായനക്കാർ അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടുന്ന മറ്റൊരു കാര്യമാണ് ചില പദങ്ങളിലുള്ള വായനാ വ്യത്യാസങ്ങൾ. മുൻകാലത്ത് ക്വുർആൻ പഠനവും, വായനയും അഭ്യസിച്ചിരുന്നത് ഇന്നത്തെപ്പോലെ ഗ്രന്ഥങ്ങളെ ആസ്പദമാക്കിയായിരുന്നില്ല. നബി ﷺ യിൽ നിന്നു സ്വഹാബികളും, അവരിൽ നിന്നു അവരുടെ പിൻഗാമികളുമായി നേരിൽ കേട്ടു പരിചയിക്കുന്ന പതിവായിരുന്നു മുമ്പുണ്ടായിരുന്നത്. ഇങ്ങിനെ പരിചയിച്ചവരിൽ ചിലർ ക്വുർആനിൽ കൂടുതൽ നൈപുണ്യം നേടിയവരായിരുന്നതുകൊണ്ട് അവരുടെ വായനാരീതിയും, ഉച്ചാരണക്രമങ്ങളും പിൻഗാമികൾ കൂടുതലായി അനുകരിച്ചുവന്നു. അങ്ങിനെയുള്ള മഹാന്മാരുടെ വായനാ സമ്പ്രദായങ്ങളിൽ പരസ്പരം ചില വ്യത്യാസങ്ങൾ കാണപ്പെട്ടേക്കും. എന്നാൽ,

അവയൊന്നുംതന്നെ, ഖുർആന്റെ തത്വങ്ങളിലോ, ആശയങ്ങളിലൊ, പ്രതിപാദ്യ വിഷയങ്ങളിലൊ മാറ്റം വരുത്തുന്നവയല്ലതാനും. അഥവാ വ്യാകരണപരമോ, സാഹിത്യപരമോ, ഉച്ചാരണ സംബന്ധമോ ഉള്ള അല്പസ്വല്പ വ്യത്യാസങ്ങൾ മാത്രമായിരിക്കും. ഇതിന്റെ ഏതാണ്ടൊരു സ്വഭാവം മനസ്സിലാക്കുവാൻ ചുരുക്കം ചില ഉദാഹരണങ്ങൾ കാണിക്കാം:

1). സൂറത്തുൽ ഫാതിഹഃയിൽ 3-ാം ആയത്തിൽ 'മലികി' എന്നും, 'മാലികി' എന്നും വായനയുണ്ട്. (പ്രതിഫല ദിവസത്തിന്റെ) 'രാജാവ്' എന്ന് ഒന്നാമത്തെതിനും, (പ്രതിഫലദിവസത്തിന്റെ) 'ഉടമസ്ഥൻ' എന്ന് രണ്ടാമത്തേതിനും അർത്ഥം വരുന്നു. രണ്ടും തമ്മിൽ ആശയവിരുദ്ധമില്ലല്ലോ.

2). സു: സബഅ് 15 ൽ 'മസ്കനിഹിം' എന്നും 'മസാകിനിഹിം' എന്നും വായിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ക്രമപ്രകാരം 'അവരുടെ വാസസ്ഥലം' എന്നും, 'അവരുടെ വാസസ്ഥലങ്ങൾ' എന്നുമാണർത്ഥം. ഒന്ന് ഏകവചനവും, മറ്റേത് ബഹുവചനവുമാണ് എന്ന വ്യത്യാസം മാത്രം. അതേ സൂറത്ത് 13 ൽ 'കൽ-ജവാബി' എന്നും 'കൽ-ജവാബീ' എന്നും വായനയുണ്ട്. ഇതുരണ്ടും എഴുത്തിലും വായനയിലും അല്പ വ്യത്യാസം കാണാമെങ്കിലും അർത്ഥവും പദവും ഒന്നുതന്നെയാണ്. വീണ്ടും അതേ സൂറത്തിൽ തന്നെ 19 ൽ 'ബഅ്ദ്' (بعد) എന്നും, ബാഇദ് (باعد) എന്നും വായന കാണാം. അക്ഷര വ്യത്യാസമുണ്ടെങ്കിലും അർത്ഥ വ്യത്യാസമില്ല.

3). أن എന്ന ഇരട്ട അവ്യയം 'അഇന്ന, അയിന്ന, ആയിന്ന' എന്നും മറ്റും വായിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. ഉച്ചാരണത്തിൽ മാത്രമാണ് ഈ വ്യത്യാസം. ഇങ്ങിനെയുള്ള പ്രധാന വായനാ വ്യത്യാസങ്ങളെപ്പറ്റി നാം അവസരോചിതം ചൂണ്ടിക്കാട്ടുന്നതാണ്. إن شاء الله

അബൂബക്ർ, ഉമർ, ഇബ്നുമസ്ഊദ്, ഉബയ്യ്, സൈദ്, സാലിം, മുആദ്, ഇബ്നു അബ്ബാസ്, ഉഥ്മാൻ, അലി (റ) തുടങ്ങിയ അനേകം പേർ ഖുർആനിൽ പ്രത്യേക നൈപുണ്യം നേടിയ സ്വഹാബീവര്യന്മാരിൽ ഉൾപ്പെട്ടവരാകുന്നു. ഇവരിൽനിന്ന് കേട്ടും പരിചയിച്ചും വന്ന ശിഷ്യപരമ്പരയിൽ പെട്ടവരും ഹിജ്റഃ രണ്ടാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ജീവിച്ച ഖുർആൻ വായനക്കാരിൽ അഗ്രഗണ്യരും ആയിരുന്ന ഏഴു മഹാന്മാരുടെ നാമങ്ങൾക്ക് പിൽകാലത്തു പ്രത്യേകം പ്രസിദ്ധി ലഭിച്ചു. അബൂഅംറ്, ഇബ്നുകഥീർ, നാഫിഅ്, ഇബ്നു ആമിർ, ആസ്വിം, ഹംസഃ, അലി (റ) ഇവരാണ് ആ മഹാന്മാർ. ഇവർ 'ഏഴു ഓത്തുകാർ' എന്നപേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നു.

القراء السبعة:—هم: ابو عمرو بن العلاء البصرى (ت ١٥٤) وابن كثير المكى (ت ١٣٠) وتفع بن عبد الرحمن المدنى (ت ١٦٩) وابن عامر الشامى (ت ١١٨) وعاصم بن ابى النجود الكوفى (ت ١٢٨) وحمزة بن حبيب الكوفى (ت ١٥٦) وعلى بن حمزة الكسائى الكوفى (ت ١٨٩)

ഇവരുടെ വായനാ രീതികളാണ് പൊതുവിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടുവരുന്നത്. ഈ ഏഴുപേർക്കിടയിൽ ചുരുക്കം ചില സ്ഥലങ്ങളിൽ കാണപ്പെടുന്ന വായനാവ്യത്യാസങ്ങളെയാണ് നാം ഉദാഹരണസഹിതം മുകളിൽ സൂചിപ്പിച്ചത്.

ഒരേ ഭാഷക്കാർപോലും പല ദേശക്കാരും പല കാലക്കാരും ആകുമ്പോൾ ചില വാക്കുകളുടെ പ്രയോഗത്തിലും, ഉച്ചാരണത്തിലും പരസ്പരം വ്യത്യാസം കാണുക സ്വാഭാവികമാണ്. കേരളക്കരയുടെ തെക്കും, വടക്കും മദ്ധ്യത്തിലും താമസിക്കുന്നവർ തമ്മിലുള്ള ശബ്ദ ശൈലി വ്യത്യാസങ്ങൾ നമുക്ക് സുപരിചിതമാണല്ലോ. കയ്യെഴുത്തിൽ പോലും ഈ വ്യത്യാസം കണ്ടേക്കും. അരനൂറ്റാണ്ടിന്നു മുമ്പും പിമ്പുമുള്ളവർ തമ്മിലും സംസാരത്തിലും ലിപിയിലും വ്യത്യാസമുണ്ടായിരിക്കും. ഇങ്ങനെയുള്ള പല സംഗതികളാണ് ക്വുർആനിലെ മേൽ പ്രസ്താവിച്ച വായനാ വ്യത്യാസങ്ങൾക്ക് കാരണങ്ങൾ. എന്നാലും, ആശയവൈരുദ്ധ്യമോ, വിഷയ വ്യതിയാനമോ ഉണ്ടാകത്തക്ക യാതൊന്നും അവയിൽ ഇല്ലതാനും.

2

ക്വുർആനിലെ വിജ്ഞാനങ്ങൾ

അത്യഗാധമായ ഒരു വിജ്ഞാന മഹാസാഗരമത്രെ വിശുദ്ധ ക്വുർആൻ. ബുദ്ധിശക്തിയും പരിശ്രമവും അനുസരിച്ച് അതിൽ നിന്ന് വിജ്ഞാനങ്ങൾ കരസ്ഥമാകുന്നു. ഉദ്ദേശ്യലക്ഷ്യങ്ങളും, താല്പര്യവും, അഭിരുചിയും, ഭാഗ്യവും അനുസരിച്ച് അതിൽ ഏറ്റക്കുറവുണ്ടായിരിക്കും. ഓരോ ആവർത്തി പരിശോധിക്കുമ്പോഴും മുമ്പ് ലഭിക്കാത്ത വിഭവങ്ങൾ പലതും വായനക്കാരുടെ മുമ്പിൽ പ്രത്യക്ഷപ്പെടുന്നത് കാണാം. ഒരു വൈയാകരണന് വ്യാകരണപാഠങ്ങൾ കൂടുതൽ ലഭിക്കുമ്പോൾ ഒരു സാഹിത്യകാരന് സാഹിത്യത്തിലേക്ക് മുതൽക്കൂട്ടുകൾ ധാരാളം ലഭിക്കുന്നു. ഒരു മതോപദേഷ്ടാവിന് സദുപദേശങ്ങളും താക്കീതുകളുമാണ് കൂടുതൽ കണ്ടെത്തുവാൻ സാധിക്കുന്നതെങ്കിൽ, ഒരു കർമ ശാസ്ത്രപണ്ഡിതന് കർമപരമായ നിയമനിർദ്ദേശങ്ങളും, സൂചനകളുമായിരിക്കും അധികം കണ്ടെടുക്കുവാൻ കഴിയുക. ഒരു സമുദായ നേതാവിന് അനേകം സാമൂഹ്യ നിയമങ്ങളും ഭരണമുറകളും പഠിക്കുവാൻ കഴിയുന്ന അതേ ഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നു ഒരു താർക്കികന് തർക്കശാസ്ത്രവിജ്ഞാനങ്ങളും മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയുന്നു. ഭയഭക്തിയും, പരലോക വിശ്വാസവും അടിയുറച്ചു കഴിഞ്ഞിട്ടുള്ള ഒരു വ്യക്തിക്ക് സത്യവിശ്വാസവും, സന്മാർഗവും അത് വർദ്ധിപ്പിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കും. അതേ സമയത്ത് അവിശ്വാസത്തിന്റെ കണ്ണുകൾ കൊണ്ട് നോട്ടമിടുകയും, നിഷേധമനസ്സോടുകൂടി വീക്ഷിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവർക്ക് അത് നഷ്ടമല്ലാതെ വർദ്ധിപ്പിക്കുകയില്ലതാനും. അങ്ങനെ, ശാസ്ത്രവീക്ഷകന് ശാസ്ത്രീയ വിജ്ഞാനങ്ങളും, ബുദ്ധിമാന് ബുദ്ധി വികാസവും സഹൃദയന് സൽകർമ വാഞ്ഛയും അത് പ്രദാനം ചെയ്യുന്നു. അല്ലാഹു പറയുന്നു: مَا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِن شَيْءٍ (ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ നാം യാതൊന്നും വീഴ്ച വരുത്തിയിട്ടില്ല).

അല്ലാഹുവിന്റെ അസ്തിത്വം, അവന്റെ ഏകത്വം, മരണാനന്തരജീവിതം, പരലോക രക്ഷാ ശിക്ഷകൾ, വിശുദ്ധ ക്വുർആന്റെയും നബി തിരുമേനി ﷺയുടെയും സത്യത ആദിയായ മൗലിക പ്രധാനങ്ങളായ വിഷയങ്ങളാണ് ക്വുർആനിലെ മുഖ്യപ്രതിപാദ്യം. ക്വുർആനിലെ പ്രതിപാദ്യവിഷയങ്ങളെ പലരും പലവിധത്തിൽ ഭാഗിക്കാറുണ്ടെങ്കിലും -ഒരു തരത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു തരത്തിൽ- അവയെല്ലാം താഴെ കാണുന്ന അഞ്ച് ഇനങ്ങളിൽ ഉൾപ്പെട്ടതാകുന്നു.

1). മതനിയമങ്ങൾ (الأحكام). ആരാധനാകർമങ്ങൾ, ഇടപാടുകൾ, പെരുമാറ്റങ്ങൾ, ഗാർഹികവും സാമൂഹികവുമായ കാര്യങ്ങൾ തുടങ്ങി ജീവിതവശങ്ങളെ ബാധിക്കുന്ന

വിധിവിലക്കുകളെല്ലാം ഇതിൽ ഉൾപ്പെടുന്നു. മതനിയമങ്ങൾ അഞ്ചുതരത്തിലാണുള്ളത്.

(1) നിർബന്ധം: അഥവാ ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ പാടില്ലാത്തത് (الواجب).

(2) ഐച്ഛികം: അഥവാ നിർബന്ധമല്ലാത്തതും അനുഷ്ഠിക്കുവാൻ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതും (المندوب).

(3) അനുവദനീയം: അഥവാ അനുഷ്ഠിക്കുകയോ ഉപേക്ഷിക്കുയോ ചെയ്യാവുന്നത് (المباح).

(4) അനഭിലഷണീയം: അഥവാ വിരോധിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലെങ്കിലും ഉപേക്ഷിക്കുവാൻ പ്രോത്സാഹിപ്പിക്കപ്പെട്ട കാര്യം (المكروه).

(5) നിഷിദ്ധം: അഥവാ നിരോധിക്കപ്പെട്ടത് (الحرام). ഈ അഞ്ചു വിധികൾ الاحكام الشرعية (ശരീഅത്ത് വിധികൾ) എന്ന പേരിൽ അറിയപ്പെടുന്നു. ഈ വിഭാഗത്തെപ്പറ്റി വിശകലനം ചെയ്യുന്ന വിജ്ഞാന ശാസ്ത്രത്തിനാണ് ഇസ്ലാമിക കർമശാസ്ത്രം അല്ലെങ്കിൽ ധർമശാസ്ത്രം (علم الفقه) എന്നുപറയുന്നത്.

2. ന്യായവാദങ്ങളും വിമർശനങ്ങളും. അതായത്, സത്യനിഷേധികളുടെ വാദങ്ങൾ ഉദ്ധരിച്ച് ഖണ്ഡിക്കുക, അവരുടെ ന്യായവാദങ്ങൾക്ക് മറുപടി പറയുക, അവയുടെ നിരർത്ഥത സ്ഥാപിക്കുക മുതലായവ. ക്വുർആൻ അവതരിക്കുമ്പോൾ അതിന്റെ എതിരാളികൾ പ്രധാനമായി നാലു കൂട്ടരായിരുന്നു. ബഹുദൈവവിശ്വാസികളും (മുശ്രിക്കുകൾ), യഹൂദരും, ക്രിസ്ത്യാനികളും, കപടന്മാരും (മുനാഫിക്വുകൾ). (ഇവരെപ്പറ്റി കൂടുതൽ വിവരം താഴെ വരുന്നുണ്ട്). നിരീശ്വരവാദികളെക്കുറിച്ചും പ്രകൃതിവാദികളെക്കുറിച്ചും ക്വുർആനിൽ പലതും പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. എങ്കിലും, ക്വുർആൻ അവതരിച്ച കാലത്ത് ഒരു പ്രത്യേക കക്ഷിയെന്ന നിലക്ക് അവർ നിലവിലുണ്ടായിരുന്നില്ല. ആകയാൽ, അവരുമായുള്ള സംവാദങ്ങൾ ക്വുർആനിൽ താരതമ്യേന കുറവായിക്കാണാം. ഈ വിജ്ഞാന വിഭാഗത്തെപ്പറ്റി പ്രധാനമായും പ്രതിപാദിക്കപ്പെടുന്ന ശാസ്ത്രമാണ് ഇസ്ലാമിക വിശ്വാസ ശാസ്ത്രം (علم الكلام او علم العقائد).

3. അല്ലാഹുവിന്റെ ഉൽകൃഷ്ട ഗുണങ്ങൾ, ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ, അനുഗ്രഹങ്ങൾ ആദിയായവയെ സംബന്ധിച്ചുള്ള ഉൽബോധനങ്ങൾ.

4. സത്യവിശ്വാസികളായ സജ്ജനങ്ങളുടെ സൽഫലങ്ങളും, അവിശ്വാസികളായ ദുർജ്ജനങ്ങളുടെ ദുഷ്ഫലങ്ങളും ഉദാഹരിക്കുന്ന ചരിത്രസംഭവങ്ങളുടെ വിവരണം

5. മരണം, മരണാനന്തര ജീവിതം, വിചാരണ, രക്ഷാശിക്ഷകൾ തുടങ്ങിയ പാരത്രിക കാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചുള്ള വിവരണം. ഈ മൂന്ന് തുറകളിലും വിരചിതമായ ഇസ്ലാമിക ഗ്രന്ഥങ്ങൾ ധാരാളമുണ്ട്.

ഈ അഞ്ചുതരം വിജ്ഞാനങ്ങളിൽ, അവസാനത്തെ നാലിനങ്ങൾക്കാണ് ക്വുർആൻ ഒന്നാമത്തെതിനെക്കാൾ പ്രാധാന്യം നൽകിക്കാണുക. കാരണം: സത്യവിശ്വാസവും, സന്മാർഗവും സ്വീകരിക്കുന്നതിനുമുമ്പായി കാർമിക നിയമങ്ങൾ ഉപദേശിച്ചിട്ടു ഫലമില്ലല്ലോ. സത്യവിശ്വാസവും, സന്മാർഗവും സ്വീകരിച്ചു കഴിഞ്ഞവർക്ക് അവരുടെ ചര്യയെ വ്യവസ്ഥപ്പെടുത്തുന്നതിനാവശ്യമായ നിയമങ്ങളെ

പറ്റി അറിയേണ്ട ആവശ്യം നേരിടുകയും അവരത് അനുഷ്ഠാനത്തിൽ വരുത്തിക്കൊള്ളുകയും ചെയ്യും. നേരെമറിച്ച് അവിശ്വാസത്തിലും, ദുർമാർഗത്തിലും മുഴുകിക്കിടക്കുന്നവരെ അതിൽ നിന്ന് മോചിപ്പിച്ചു സത്യത്തിലേക്ക് കൊണ്ടുവരുവാനുള്ള ഉപദേശലക്ഷ്യങ്ങളാകട്ടെ, ഒന്നോ രണ്ടോ പ്രാവശ്യം ആവർത്തിച്ചു കേൾപ്പിച്ചാൽ മതിയാവുകയില്ല. അവർക്ക് മാനസാന്തരം ഉണ്ടാകുന്നതുവരെ ആവർത്തിച്ചും വിവരിച്ചും കേൾപ്പിക്കൽ ആവശ്യമാകുന്നു. ഇതുകൊണ്ടാണ് പ്രവാചകത്വത്തിന്റെ ആദ്യകാലങ്ങളിൽ അവതരിച്ച സൂറത്തുകളിൽ, നിയമനിർദ്ദേശങ്ങളും വിധിവിലക്കുകളും ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഭാഗം അധികമൊന്നും കാണാതിരിക്കുന്നത്. ജനങ്ങൾ സത്യമാർഗവുമായി പരിചയപ്പെടുകയും, മൂലസിദ്ധാന്തങ്ങളിലേക്ക് ആകർഷിക്കപ്പെടുകയും ചെയ്തതോടുകൂടിയാണ് കർമവശങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രതിപാദിക്കുന്ന ഭാഗങ്ങൾ മിക്കവാറും അവതരിക്കുവാൻ തുടങ്ങിയത്. അജ്ഞതാന്ധകാരത്തിൽ മുഴുകിക്കിടക്കുന്ന ജനങ്ങളെ സത്യത്തിലേക്ക് ക്ഷണിക്കുന്ന ഉപദേശകന്മാരും ക്വുർആന്റെ ഈ നയം അനുകരിക്കേണ്ടതാകുന്നു.

ഇറാക്വുകാരനായ ഒരാളോട് ഒരു സന്ദർഭത്തിൽ ആഇശഃ (റ) പ്രസ്താവിച്ച ചില വാക്യങ്ങൾ ഇവിടെ സ്മരണീയമാകുന്നു. ആ വാക്യങ്ങളുടെ സാരം ഇപ്രകാരമാണ്. ‘നബി ﷺക്കു ആദ്യമായി അവതരിച്ചത് ‘മുഫസ്സ്വലാ’യ (ചെറിയ) സൂറത്തുകളിൽ ഒന്നായിരുന്നു. അതിൽ സ്വർഗനരകങ്ങളെപ്പറ്റി പ്രസ്താവിച്ചിരിക്കുന്നു. അങ്ങനെ, ജനങ്ങൾ ഇസ്‌ലാമിലേക്ക് വന്നുചേർന്നുകൊണ്ടിരുന്നപ്പോൾ, ‘ഹലാലും’, ‘ഹറാമും’ (മതനിയമങ്ങൾ) അവതരിക്കുകയുണ്ടായി. ആദ്യം തന്നെ, ‘നിങ്ങൾ കള്ളുകുടിക്കരുത്’ എന്നു അവതരിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ അവർ പറഞ്ഞേക്കും: ‘ഞങ്ങളൊരിക്കലും കള്ള് ഉപേക്ഷിക്കുകയില്ല’ എന്ന്. നിങ്ങൾ ‘വ്യഭിചരിക്കരുത്’ എന്ന് അവതരിച്ചിരുന്നുവെങ്കിൽ, അവർ പറഞ്ഞേക്കും: ‘ഞങ്ങൾ ഒരിക്കലും വ്യഭിചാരം ഉപേക്ഷിക്കുകയില്ല’ എന്ന്. ഞാൻ കളിച്ചു നടക്കുന്ന ഒരു പെൺകുട്ടിയായിരുന്ന കാലത്ത് (എന്റെ ചെറുപ്പത്തിൽ) തന്നെ, മക്കയിൽ വെച്ച് മുഹമ്മദ് നബി ﷺക്ക് ഈ വചനം അവതരിച്ചു: **بَلْ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَى وَأَمَرُّ** (.....പക്ഷേ, അന്ത്യസമയമത്രെ അവരുടെ നിശ്ചിത സമയം. അന്ത്യസമയമാകട്ടെ, ഏറ്റവും ആപൽകരവും, ഏറ്റവും കയ്പുരസമുള്ളതുമായിരിക്കും). സൂറത്തുൽ ബക്വറഃയും സൂറത്തുന്നിസാഉം ആകട്ടെ ഞാൻ തിരുമേനിയുടെ അടുക്കൽ വന്നതിനുശേഷം (മദീനയിൽവെച്ചു) അല്ലാതെ അവതരിച്ചിട്ടില്ല’ (ബുഖാരി).

തിരുമേനിക്കു ഏറ്റവും ആദ്യമായി അവതരിച്ചത് സൂറത്തുൽ ‘അലക്വ്’ (**العلق**)ലെ ആദ്യവചനങ്ങളാണെങ്കിലും, അനന്തരം കുറേ ദിവസങ്ങളോളം വഹ്‌യ് വരാതിരിക്കുകയുണ്ടായല്ലോ. പിന്നീട് ആദ്യമായി അവതരിച്ചത് സൂറത്തുൽ മുദ്ദഥ്ഥിർ (**المدثر**) ആയിരുന്നു. ഈ സൂറത്താണ് നബി ﷺക്ക് ആദ്യം അവതരിച്ചതായി ആഇശാഃ(റ) ആദ്യം ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയത്. പിന്നീട് ചൂണ്ടിക്കാട്ടിയ വചനം സൂറത്തുൽ ക്വമറിലെ 46-ാം വചനവുമാകുന്നു. മേൽ പറഞ്ഞ അഞ്ചുതരം വിജ്ഞാന വിഭാഗങ്ങളെക്കുറിച്ച് അടുത്ത അധ്യായങ്ങളിൽ നമുക്ക് വിവരിക്കാം. അതിനു മുമ്പായി ക്വുർആന്റെ പ്രതിപാദന സ്വഭാവത്തെ പറ്റി ചിലത് മനസ്സിലാക്കേണ്ടിയിരിക്കുന്നു.

പ്രതിപാദന രീതി

ക്വുർആനിൽ വിഷയങ്ങൾ പ്രതിപാദിക്കുന്ന രീതി ഒരു പ്രത്യേക തരത്തിലുള്ളതാകുന്നു. ശാസ്ത്രം, ചരിത്രം, സാഹിത്യം തുടങ്ങിയ കൃതികളിലൊന്നും തന്നെ

സ്വീകരിക്കപ്പെടാറുള്ള പ്രതിപാദനരീതിയും, സംസാര ശൈലിയും അല്ല ക്വുർആൻ സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ഒരു വിഷയമോ, സംഭവമോ വിവരിക്കുമ്പോൾ, അതു സംബന്ധമായ എല്ലാ കാര്യവും അവിടെ തന്നെ വിവരിക്കുക, ആദ്യം തൊട്ട് അന്ത്യം വരെ എല്ലാ വശങ്ങളും, ഉപാധികളും ക്രമമായി അതിൽ ഉൾക്കൊള്ളിക്കുക, ഒരു വിഷയം തീർന്ന ശേഷം മാത്രം മറ്റൊന്നിലേക്കു നീങ്ങുക, ആദ്യം പ്രസ്താവിച്ചതുമായി പ്രത്യക്ഷ ബന്ധമുള്ള വിഷയം മാത്രം തുടർന്നു പ്രസ്താവിക്കുക, ഇന്ന അധ്യായത്തിൽ ഇന്നിന്ന വിഷയങ്ങൾ വിവരിക്കണമെന്ന് നിഷ്കർഷിക്കുക ഇത്യാദികാര്യങ്ങളൊന്നും ക്വുർആനിൽ പതിവില്ല. ഗ്രന്ഥരചനയും ശാസ്ത്രവിജ്ഞാനങ്ങളും പ്രചാരത്തിൽ വന്നു കഴിഞ്ഞിട്ടില്ലാത്ത ഒരു കാലത്തും, അവയുമായി പരിചയം സിദ്ധിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ഒരു ജനതാമദ്ധ്യത്തിലുമാണല്ലോ ക്വുർആൻ അവതരിച്ചത്. അതേ സമയത്ത് തങ്ങളറിയാതെ തന്നെ, സാഹിത്യത്തിന്റെ മുൻപന്തിയിൽ ആ ജനത എത്തിക്കഴിഞ്ഞിട്ടുമുണ്ടായിരുന്നു. കവിതകളും പ്രസംഗങ്ങളുമാണ് അവരുടെ സാഹിത്യരംഗങ്ങൾ. ഈ പരിതഃസ്ഥിതിയിൽ, ഒന്നാമതായി പ്രസ്തുത ജനതയെ അഭിമുഖീകരിച്ചുകൊണ്ട് അവതരിക്കുന്ന ദൈവിക ഗ്രന്ഥം, അവർക്ക് പരിചിതമല്ലാത്ത ഒരു ശൈലീസമ്പ്രദായത്തോടുകൂടിയായിരിക്കുന്നത് യുക്തമല്ലല്ലോ. ആ ഗ്രന്ഥമാകട്ടെ, ലോകാവസാനംവരെയുള്ള ജനങ്ങളെ ആകമാനം ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിട്ടുള്ളതുമാണ്. അപ്പോൾ, ആ ജനതക്കും ഭാവിതലമുറകൾക്കും ഒരുപോലെ ഹൃദ്യവും ആസ്വാദ്യകരവുമായിത്തീരുന്ന സ്വഭാവ സവിശേഷതയോടുകൂടിയായിരിക്കണം ആ ഗ്രന്ഥം. അങ്ങനെ, ക്വുർആൻ അവതരിച്ച കാലത്തേക്കും ഭാവികാലങ്ങൾക്കും പറ്റിയ ഒരു പ്രത്യേകതരം പ്രതിപാദന രീതിയാണ് ക്വുർആനിൽ അല്ലാഹു സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ളത്. ക്വുർആന്റെ പല സവിശേഷതകളിൽ ഒന്നത്രെ അത്.

സർവ്വസ്വീകാര്യമായ തത്വങ്ങളുടെയും, പൊതുവിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട സിദ്ധാന്തങ്ങളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിൽ-സുഗ്രാഹ്യവും, സുപരിചിതവുമായ ഉപമകൾ സഹിതം -സുവ്യക്തങ്ങളായ ലക്ഷ്യ ദൃഷ്ടാന്തങ്ങളോടുകൂടി -മനസ്സിന്നു സമാധാനവും മനസ്സാക്ഷിക്ക് യുക്തവുമായിത്തോന്നുന്ന ന്യായവാദങ്ങളോടുകൂടി- അത് വിഷയങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്നു. ചിലപ്പോൾ വളരെ സംക്ഷിപ്തമായി ഉദ്ധരിച്ച ഒരു വാർത്ത മറ്റൊരിക്കൽ വളരെ സവിസ്തരമായി പ്രതിപാദിക്കും. ശാസ്ത്രീയവും താർക്കികവുമായ സാങ്കേതികാടിസ്ഥാനത്തിൽ വിഷയങ്ങളെ ക്രമീകരിച്ച് ശ്രോതാക്കളെ ഉത്തരം മുട്ടിച്ച് വിജയഭേരി അടിക്കുന്ന സമ്പ്രദായം അതിനില്ല. ഹൃദയം കവരുന്നതും മനസ്സിനെ വശീകരിക്കുന്നതുമായ ഒരു നയമാണ് അത് കൈക്കൊണ്ടിട്ടുള്ളത്. എന്നാൽ താർക്കികവും ശാസ്ത്രീയവുമായ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, ഖണ്ഡനങ്ങളോ വിമർശനങ്ങളോ ക്വുർആനിൽ തീരെ ഇല്ലെന്ന് ഇതിനർത്ഥമില്ല. നിശ്ചയമായും അതുണ്ട്. ഒരു സാധാരണക്കാരന്റെ ദൃഷ്ടിയിൽ, അതിന്റെ നയവും പതിവും മുകളിൽ പറഞ്ഞതാണെങ്കിലും സമർത്ഥനായ ഒരു എതിർവാദിയെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം അത് ശാസ്ത്ര രീത്യാതന്നെ അതിന്റെ ലക്ഷ്യങ്ങളെ സംവിധാനം ചെയ്തിട്ടുള്ളതായി അവന് അനുഭവപ്പെടുന്നതാണ്. പൊള്ളവാദങ്ങൾക്ക് വായടപ്പൻ മറുപടിയും മുഷ്ടിവാദങ്ങൾക്ക് കടുത്ത മറുപടിയും അത് നൽകും.

ഏതെങ്കിലും ഒരു പ്രത്യയശാസ്ത്രത്തിലൊ, തത്വസംഹിതയിലോ വിശ്വസിച്ചിട്ടില്ലാത്ത ഒരാളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ആ ശാസ്ത്രത്തിലെ, അല്ലെങ്കിൽ ആ സംഹിതയിലെ ഓരോ വശവും ഓരോ ഖണ്ഡികയും പ്രത്യേകം പ്രത്യേകം എടുത്തുകാട്ടി സമ്മതിപ്പിക്കുവാനോ, അയാളുടെ അടുക്കൽ തികച്ചും സ്വീകാര്യമായ

അടിസ്ഥാനത്തിൽ അവയെ ന്യായീകരിച്ചു കാണിക്കുവാനോ, സാധ്യമാവുകയില്ല. നേരെ മറിച്ച് ചില പ്രാഥമിക തത്വങ്ങളും മൗലിക സിദ്ധാന്തങ്ങളുമായിരിക്കണം ആദ്യം അയാളുടെ ശ്രദ്ധക്കു വിഷയമാക്കേണ്ടത്. അയാളുടെ ബുദ്ധിക്കും യുക്തിക്കും അവ യോജിക്കുന്നുവെന്ന് ബോധ്യപ്പെട്ട ശേഷം മറ്റുള്ള തത്വങ്ങളിലേക്ക് നീങ്ങണം. ആ പ്രാഥമിക തത്വങ്ങളും മൂല സിദ്ധാന്തങ്ങളും അടിസ്ഥാനപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ടായിരിക്കണം ഈ നീക്കം. പിന്നീട് ഇതെല്ലാം ഉപയോഗപ്പെടുത്തിക്കൊണ്ട് അടുത്ത ഭാഗങ്ങളിലേക്ക് നീങ്ങാം. ഉദാഹരണമായി ഒരാൾ പ്രജായത്ത ഭരണ സമ്പ്രദായത്തിൽ ഒട്ടും വിശ്വാസമില്ലാത്തവനും, തനി രാജകീയ ഭരണത്തിൽ മാത്രം വിശ്വാസമുറപ്പിച്ചവനുമാണെന്ന് വിചാരിക്കുക. എന്നിരിക്കെ, ഒരു പ്രജായത്ത ഭരണഘടനയുടെ എല്ലാ വകുപ്പുകളും, അതതു വകുപ്പനുസരിച്ചുള്ള നിയമങ്ങളും എടുത്തുകാട്ടി അവയുടെ ഗുണഗണങ്ങൾ അയാളെക്കൊണ്ട് സമ്മതിപ്പിക്കുക സാധ്യമല്ലല്ലോ. ഇതുപോലെ ത്തന്നെയാണ് ഇസ്‌ലാമിന്റെയും ക്വുർആനിന്റെയും സ്ഥിതിയും. അതിൽ വിശ്വസിക്കാത്തവരെയും അതിന്റെ എതിരാളികളെയും അതിലെ ഓരോ ഇനങ്ങളും വെവ്വേറെ പെറുക്കി എടുത്ത് അവരുടെ അടുക്കൽ സുസമ്മതമായ ഒരടിസ്ഥാനത്തിൽ തല കുലുക്കി സമ്മതിപ്പിക്കുവാൻ സാധിച്ചെന്നു വരികയില്ല. അതിനു പരിശ്രമിക്കുന്നത് പലപ്പോഴും പാഴ്‌വേലയായിരിക്കും. ചില തത്വങ്ങളെപ്പറ്റി അയുക്തികമെന്നോ മറ്റോ വിധി കല്പിച്ചു തള്ളിക്കളയുവാൻ അത് കാരണമാകും. മാത്രമല്ല, ഈ സാഹസത്തിന് മുതിരുന്നവർ, ചിലപ്പോൾ ചില യാഥാർത്ഥ്യങ്ങളെ വളച്ചുതിരിച്ചു ഒപ്പിച്ചു കാണിച്ചുകൊടുക്കുവാനോ, ചില വിട്ടുവീഴ്ചകളോടുകൂടി യാഥാർത്ഥ്യത്തെ ചിത്രീകരിക്കുവാനോ നിർബന്ധിതരായെന്നും വരും.

നിരീശ്വരവാദിയായ ഒരുവനോട് തൗഹീദിന്റെ ഗുണഗണങ്ങളെക്കുറിച്ചോ, പരലോകകാര്യങ്ങളെക്കുറിച്ചോ, നമസ്കാരം, നോമ്പ് മുതലായവയെക്കുറിച്ചോ, വേദമോതിയിട്ടു കാര്യമില്ല. ആദ്യമായി, ലോകത്തിന് ഒരു സ്രഷ്ടാവുണ്ടെന്നതിന്റെ തെളിവുകളും, അതിനുശേഷം ആ സ്രഷ്ടാവിന്റെ അനിവാര്യമായ ഗുണങ്ങളും ബോധ്യപ്പെടുത്തണം. അനന്തരം ഒരു മതത്തിന്റെ ആവശ്യം, പ്രവാചകന്മാരുടെ ആവശ്യം, വേദഗ്രന്ഥത്തിന്റെ ആവശ്യം, അവയുടെ സാധ്യത, സംഭവ്യത എന്നിങ്ങനെ പലതും അയാൾക്ക് വിശ്വാസ്യമായ തെളിവുകളുടെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ ബോധ്യപ്പെടുത്തണം. അങ്ങനെ, ക്വുർആൻ ദൈവഗ്രന്ഥമാണെന്നും, മുഹമ്മദ് ﷺ അവന്റെ തിരുദൂതനാണെന്നുമുള്ളതുവരെ എത്തിക്കഴിഞ്ഞാൽ മാത്രമെ, ക്വുർആനിലെ ഓരോ തത്വവും, ഓരോ നിയമവും തൊട്ടെണ്ണി അയാളുടെ ദൃഷ്ടിയിൽ സ്വീകാര്യമാക്കുവാൻ നിവൃത്തിയുള്ളൂ. അല്ലാത്തപക്ഷം, ഏതോ ചില കാര്യങ്ങൾ -അയാളുടെ മനഃസ്ഥിതിക്കും താല്പര്യത്തിനും യോജിച്ചവമാത്രം -അയാൾക്ക് സമ്മതിക്കുവാൻ സാധിച്ചേക്കുമെങ്കിലും പലതും അയാളെ സമ്മതിപ്പിക്കുവാൻ കഴിയാത്തവയായിരിക്കും. ഉദാഹരണമായി, ഇസ്‌ലാമിലെ സകാത്ത് പദ്ധതിയെക്കുറിച്ച് പ്രശംസിച്ചു പ്രസംഗിച്ചേക്കാവുന്ന ഒരു അമുസ്‌ലിം, അതേ സമയത്ത് അതിനെക്കാൾ ക്വുർആൻ വില കൽപ്പിച്ചിട്ടുള്ള നമസ്കാരത്തെപ്പറ്റി പുച്ഛിച്ചു സംസാരിച്ചേക്കും. കാരണം സകാത്തിന്റെ പ്രായോഗികതലത്തെക്കുറിച്ച് അയാൾക്ക് കുറെയെല്ലാം മനസ്സിലാക്കുവാൻ കഴിയും. നമസ്കാരത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യ ലക്ഷ്യത്തെപ്പറ്റി ഊഹിക്കുവാനും, ചിന്തിക്കുവാനും അയാൾക്ക് സാധിച്ചെന്നുവരില്ല. നേരെ മറിച്ച് ക്വുർആനിലും, നബി ﷺയിലും വിശ്വസിക്കുന്ന ഒരുവനെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, അവ രണ്ടിനുമിടയിൽ വ്യത്യസ്തമായ ഒരു അഭിപ്രായം ഉണ്ടാകുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല. അതുപോലെത്തന്നെ,

ഇസ്‌ലാമല്ലാത്ത ഏതെങ്കിലും ഒരു മതത്തിൽ വിശ്വസിക്കുന്ന ഒരാൾക്ക് ഇസ്‌ലാമിലെ ഏതാനും കർമങ്ങളെ തത്വപരമായിട്ടെങ്കിലും സ്വീകരിക്കുവാൻ കഴിയും. അതേ സമയത്ത് അതിലെ ചില ശിക്ഷാനിയമങ്ങളെയോ, വൈവാഹിക നിയമങ്ങളെയോ അനുകൂലിക്കുവാൻ കഴിഞ്ഞെന്നു വരികയില്ല.

ക്വുർആനിലെ പ്രതിപാദ്യവിഷയങ്ങളാകട്ടെ, നാനാമുഖങ്ങളോടുകൂടിയ വയായിരിക്കും. നിരീശ്വരവാദികളെയും, നിർമതവാദികളെയും ഉദ്ദേശിച്ചുള്ളത്, മതാവലംബികളാണെങ്കിലും ദൈവിക മതാവലംബികളല്ലാത്തവരെ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ളത്, ഏകദൈവവിശ്വാസികളാണെങ്കിലും നേർമാർഗത്തിൽ നിന്ന് പിഴച്ചുപോയവരെ സംബന്ധിച്ചുള്ളത്, ക്വുർആനിനെയും പ്രവാചകനെയും സ്വീകരിച്ചിട്ടുള്ള സത്യ വിശ്വാസികളെ അഭിമുഖീകരിച്ചുള്ളത്, ഇങ്ങിനെ പലരീതിയിലുള്ളതുമായിരിക്കും. ആകയാൽ ഏതേതു തുറകളിലൂടെയാണ് അത് വിഷയങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്യുന്ന തെന്ന് നോക്കിയും, ഏതേത് അടിസ്ഥാനത്തിലാണത് പ്രതിപാദിക്കുന്നതെന്ന് ആലോചിച്ചും വേണം ഓരോന്നിന്റെ തെളിവും, ന്യായവും പരിശോധിക്കുവാൻ. മൗലിക സിദ്ധാന്തങ്ങളും ശാഖാ നിയമങ്ങളും ഒരേ മാനദണ്ഡംവെച്ചുകൊണ്ട് അളക്കുന്നതും യുക്തമല്ല.

മുസ്‌ലിംകളെന്നോ, അമുസ്‌ലിംകളെന്നോ വ്യത്യാസമില്ലാതെ എല്ലാ വിഭാഗക്കാരും - മലയാളഭാഷ അറിയുന്നവരെല്ലാം-നമ്മുടെ ഈ ഗ്രന്ഥവും ഇതുപോലെ യുള്ള ഗ്രന്ഥങ്ങളും വായിച്ചറിയണമെന്നാണ് നമ്മുടെ ആവശ്യവും അഭിലാഷവും. അപ്പോൾ, ആർക്കെങ്കിലും, ക്വുർആനിൽ പ്രസ്താവിച്ചതോ, അതിന്റെ പ്രസ്താവനാവൃത്തത്തിൽ അടങ്ങിയതോ ആയ വല്ല വിഷയത്തിലും, എന്തെങ്കിലും പന്തികേടുണ്ടെന്ന് ഒറ്റനോട്ടത്തിൽ തോന്നിയേക്കുന്ന പക്ഷം, മേൽ വിവരിച്ച യാഥാർത്ഥ്യം മുന്നിൽ വെച്ചു കൊണ്ടായിരിക്കണം അവർ വിധി കൽപ്പിക്കുന്നത്. അങ്ങിനെ ചെയ്യുന്ന പക്ഷം, ഏതൊരു വിഷയവും -അതെത്ര പ്രധാനമോ അപ്രധാനമോ ആയിക്കൊള്ളട്ടെ- യുക്തി പൂർവ്വകവും, ന്യായപൂർണവുമായി കാണാവുന്നതാകുന്നു. ഈ അടിസ്ഥാനം ഗൗനിക്കാതെയുള്ള ഏതു തീരുമാനവും -ക്വുർആനെ സംബന്ധിച്ചോ, മറ്റേതെങ്കിലും തത്വസംഹിതയെ സംബന്ധിച്ചോ ആയിക്കൊള്ളട്ടെ- കേവലം മൗഢ്യവും, വിഢ്ഢിത്തവുമായിരിക്കും. ഈ അടിസ്ഥാനം വീക്ഷിച്ചുകൊണ്ടല്ലാതെ, ക്വുർആന്റെ ഓരോ തത്വവും വെവ്വേറെ മുറിച്ചെടുത്ത് എല്ലാ തരം ആളുകളും പ്രഥമ ദൃഷ്ടിയിൽ തന്നെ നിരുപാധികം അംഗീകരിക്കത്തക്കവണ്ണം ചിത്രീകരിച്ചുകാണിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്നത് തികച്ചും പാഴ്‌വേലയായിരിക്കും. ക്വുർആൻ പരിശോധിക്കുമ്പോൾ, ഈ അടിസ്ഥാനം സ്വീകരിച്ചുകൊണ്ടുതന്നെയാണ് അത് വിഷയങ്ങൾ കൈകാര്യം ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്ന് കാണാവുന്നതാകുന്നു. അതുകൊണ്ടുതന്നെയാണ്, ചില തത്വങ്ങൾ ബുദ്ധിയുടെയും യുക്തിയുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിലും, ചിലത് ക്വുർആൻ വാക്യങ്ങളുടെയും നബിവചനങ്ങളുടെയും മാത്രം അടിസ്ഥാനത്തിലും, മറ്റു ചില കാര്യങ്ങൾ മുൻഗാമികളുടെ പ്രസ്താവനകളുടെയും വ്യാഖ്യാനങ്ങളുടെയും അടിസ്ഥാനത്തിലും പ്രമാണപ്പെട്ട ക്വുർആൻ വ്യാഖ്യാന ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ പ്രതിപാദിക്ക പ്പെട്ടു കാണുന്നതും.

ഒരു വിഷയം കൈകാര്യം ചെയ്തുകൊണ്ടിരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ, ശ്രോതാക്കൾ അറി ഞ്ഞിരിക്കേണ്ട മറ്റൊരു കാര്യവും ഉണർത്തുക, ഒരു വാദത്തിന്റെ ഖണ്ഡനത്തിൽ അതിന്റെ മറുവശത്തിന്റെ സ്ഥാപനവും ഉൾപ്പെടുത്തുക, തിന്മയെ വിമർശിക്കു

ന്നതോടൊപ്പം നന്മയെ പ്രശംസിക്കുകയും ചെയ്യുക, രക്ഷയെക്കുറിച്ച് സന്തോഷവാർത്ത അറിയിക്കുന്നതോടുകൂടി ശിക്ഷയെക്കുറിച്ച് താക്കീതും നൽകുക, പ്രകൃതി ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ വിവരിക്കുന്നതിനിടയിൽ കൂടി ചരിത്ര ലക്ഷ്യങ്ങളും ചൂണ്ടിക്കാട്ടുക, സൃഷ്ടി മാഹാത്മ്യങ്ങളെപ്പറ്റി സംസാരിക്കുന്ന മദ്ധ്യേ സ്രഷ്ടാവിന്റെ അനുഗ്രഹങ്ങളും നിരത്തിക്കാട്ടുക മുതലായ പലതും ക്വുർആന്റെ പതിവുകളാകുന്നു. അങ്ങനെ ശ്രദ്ധകൊടുത്തു വായന നടത്തുന്നവരുടെ ജിജ്ഞാസ മന്ദീഭവിക്കുവാൻ അനുവദിക്കാതെ മുന്നോട്ടു നീങ്ങിക്കൊണ്ടിരിക്കുവാൻ അത് പ്രേരണനൽകുന്നു. നിയമങ്ങൾ ഒരു ഭാഗത്ത്, ചരിത്രം മറുഭാഗത്ത്, ഉപദേശങ്ങൾ ഒരു വശത്ത്, ഖണ്ഡനമണ്ഡനങ്ങൾ വേറൊരു വശത്ത് എന്നിങ്ങനെ പ്രത്യേക പംക്തികളായിരുന്നു ക്വുർആനെങ്കിൽ, ആ ഗ്രന്ഥം രണ്ടോ നാലോ തവണ പാരായണം ചെയ്താൽ പിന്നീടത് ആവർത്തിക്കുവാൻ ആവേശം തോന്നുമായിരുന്നില്ല. വിഷയങ്ങൾ ആവർത്തിച്ചാവർത്തിച്ചു പറയുന്നത് അതിന്റെ സാധാരണ പതിവാകുന്നു. കാർമികമായ മതനിയമങ്ങൾ മാത്രം അങ്ങിനെ ആവർത്തിക്കപ്പെടാറില്ല. ഓരോ ആവർത്തനത്തിലും, മറ്റുസ്ഥലങ്ങളിൽ കാണപ്പെടാത്ത നവീനതകളും, പുതുമകളും പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരിക്കും. വാചകഘടനകളും, അലങ്കാര പ്രയോഗങ്ങളും ഒന്നിനൊന്നു മാറ്റു കൂട്ടിക്കൊണ്ടുമിരിക്കും. വിഷയത്തിനും, സന്ദർഭത്തിനും അനുയോജ്യമായ രീതിയിൽ മുമ്പ് പ്രസ്താവിച്ചതിനു ഉപോൽബലകമെന്നോണം അർത്ഥഗർഭങ്ങളായ ചില വാക്കുകൾകൊണ്ട് ആയത്തുകൾ അവസാനിപ്പിക്കുന്നതും ക്വുർആന്റെ പല പ്രത്യേകതകളിൽ ഒന്നാകുന്നു. മിക്കവാറും ആയത്തുകളുടെ അവസാനം പരിശോധിച്ചാൽ ഇത് കാണാവുന്നതാണ്.

ഇത്രയും പറഞ്ഞതിൽ നിന്ന് ക്വുർആൻ പാരായണം ഒരു പുണ്യകർമമായി നിശ്ചയിക്കപ്പെട്ടതിലും, അത് സദാ പാരായണം ചെയ്വാൻ പ്രോത്സാഹിപ്പക്കപ്പെട്ടതിലും അടങ്ങിയ രഹസ്യം ഏറെക്കുറെ മനസ്സിലാക്കാമല്ലോ. പക്ഷേ, അതിന്റെ ഭാഷയിലൂടെയും, അതിന്റെ സാഹിത്യ ശൈലിയിലൂടെയുമല്ലാതെ ഇപ്പറഞ്ഞ മഹദ് ഗുണങ്ങൾ ആസ്വദിക്കുവാൻ വേണ്ടത്ര സാധ്യമല്ലെന്നുകൂടി നാം അറിഞ്ഞിരിക്കേണ്ടതുണ്ട്. അതോടൊപ്പം ഹൃദയ സാന്നിദ്ധ്യവും ഉറ്റാലോചനയും വായനക്കാരിൽ ഉണ്ടായിരിക്കുകയും വേണം. ومن الله التوفيق

ഓരോ ആയത്തും അതിന്റെ അടുത്ത ആയത്തും തമ്മിലും, ഓരോ സൂറത്തും അടുത്ത സൂറത്തും തമ്മിലും പ്രത്യക്ഷബന്ധം സ്ഥാപിക്കുവാൻ ശ്രമിക്കുന്ന ഒരു പതിവ് പല വ്യാഖ്യാതാക്കളും സ്വീകരിച്ചിരിക്കുന്നത് കാണാം. പലപ്പോഴും അതിലവർ വിജയിച്ചേക്കുമെങ്കിലും, ചിലപ്പോഴെല്ലാം അതിനായി അവർ വളരെ സാഹസപ്പെടേണ്ടി വരുന്നുണ്ട്. അതുപോലെ തന്നെ, ഖണ്ഡനങ്ങൾ, വിമർശനങ്ങൾ, മതവിധികൾ എന്നീ തുറകളിൽ വരുന്ന ആയത്തുകൾക്കെല്ലാം അവതരണഹേതുക്കളാകുന്ന ചില കഥകൾ കണ്ടുപിടിക്കാനും ചിലർ മുതിരാറുണ്ട്. ഇതും തന്നെ, മിക്ക സ്ഥലത്തും സ്വീകാര്യമായ ഏർപ്പാടല്ല. ചില ആയത്തുകളും, ചില സൂറത്തുകളും തമ്മിൽ വിഷയപരമായി അടുത്ത ബന്ധം ഉണ്ടായിരിക്കും. ചിലപ്പോൾ ഇല്ലാതിരിക്കുകയും ചെയ്യും. ചില ആയത്തുകൾ അവതരിച്ചതിന് പ്രത്യക്ഷ കാരണങ്ങളുണ്ടായിരിക്കും. ചിലതിന്റെ അവതരണം വല്ല പ്രത്യേക സംഭവത്തെ തുടർന്നുമായിരിക്കും. ചിലപ്പോൾ അങ്ങിനെയൊന്നും ഉണ്ടായില്ലെന്നോ, ഉണ്ടെങ്കിൽ തന്നെ അത് അജ്ഞാതമായെന്നോ വന്നേക്കാം. ചില സന്ദർഭങ്ങളിൽ, ആയത്ത് അവതരിച്ച കാരണവും സന്ദർഭവും അറിയാത്ത പക്ഷം, അതിന്റെ ശരിയായ ഉദ്ദേശ്യം മനസ്സിലാക്കുവാൻപോലും പ്രയാസമായിരിക്കുകയും

ചെയ്യും. ഇങ്ങനെയുള്ള സ്ഥലങ്ങളിൽ നിശ്ചയമായും അത് ആരായേണ്ടതാണുതാനും. ക്വുർആന്റെ അവതരണ കാലത്ത് നിലവിലുണ്ടായിരുന്ന അന്ധവിശ്വാസങ്ങളും അനാചാര -ദുരാചാരങ്ങളും, ശത്രുക്കൾ അതിന്റെ നേരെ സ്വീകരിച്ചുവന്ന സമ്പ്രദായ ങ്ങളുമെല്ലാംതന്നെ, അതതു വിഷയത്തെ സ്പർശിച്ചുകൊണ്ടുള്ള ആയത്തുകളുടെ അവതരണത്തിനു മതിയായ കാരണങ്ങളാകുന്നു. അഥവാ ഓരോ ആയത്തിനും പ്രത്യേകം അവതരണഹേതു ഉണ്ടായിരിക്കേണ്ട ആവശ്യമില്ല.

സൂറത്തുകളുടെ പ്രാരംഭങ്ങളും, സമാപനങ്ങളും ഒരേ രീതിയിലല്ല ഉള്ളത്. അറബികൾക്കിടയിൽ പരിചയമുള്ളതും സാഹിത്യകാരന്മാർക്കിടയിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ടിരുന്നതുമായ പല രീതികളും ക്വുർആൻ അംഗീകരിച്ചതായി കാണാം. പ്രസംഗം, കവിത, ലിഖിതരേഖകൾ, പ്രധാന സംഭാഷണങ്ങൾ ആദിയായവ ആരംഭിക്കുമ്പോൾ അവയുടെ ആദ്യത്തിൽ വർണന, പ്രശംസ, ദൈവസ്തോത്രം, ഉദ്ദേശ്യ സൂചന മുതലായ പ്രാരംഭച്ചടങ്ങുകൾ ഉണ്ടായിരിക്കുക സാധാരണമാണല്ലോ. അതുപോലെ തന്നെ, വിഷയം അവസാനിക്കുമ്പോൾ, ചില സമാപനച്ചടങ്ങുകളും സ്വീകരിക്കപ്പെട്ടേക്കും. ഇപ്രകാരം, ക്വുർആനിലും ചില സൂറത്തുകൾ (അൻആം, അൽകഹ്ഫ് മുതലായവ, അല്ലാഹുവിന്റെ സ്തുതി കീർത്തനങ്ങളോടുകൂടി ആരംഭിച്ചു കാണാം. അൽബക്വറഃ, അന്നൂർ മുതലായ ചില സൂറത്തുകളുടെ ആരംഭത്തിൽ, ഈ ക്വുർആൻ-അല്ലെങ്കിൽ ഈ സൂറത്ത്- ഇന്ന പ്രകാരത്തിലുള്ളതാണ് എന്നിങ്ങനെ ഒരു മുഖവുര കാണാം. സുമർ, മുഅ്മിൻ മുതലായ ചില സൂറത്തുകളുടെ ആരംഭം, ഇത് അല്ലാഹുവിങ്കൽ നിന്നുള്ള ഗ്രന്ഥമാണെന്ന് സ്ഥാപിക്കുന്ന ഒരു പീഠികയോടുകൂടിയാവും. മറ്റു ചില സൂറത്തുകൾ (സ്വാഫ്ഫാത്ത്, ദാരിയാത്ത് പോലെയുള്ളവ) പ്രകൃതി വസ്തു ക്കളെയോ, മലക്കുകൾ മുതലായവയെയോ കുറിച്ചുള്ള വർണനകളാകുന്നു. മുനാഫി ക്വൂൻ, മുജാദിലഃ പോലെ ചില സൂറത്തുകൾ, യാതൊരു ആമുഖവും കൂടാതെ, ആദ്യം മുതൽക്കേ വിഷയത്തിൽ പ്രവേശിച്ചുകൊണ്ടുള്ളവയാണ്. സമാപന വേളയിലും ഇത്പോലെ വൈവിധ്യം കാണും. ക്വുർആൻ സൂക്ഷിച്ചുവായിക്കുന്നവർക്ക് ഇതെല്ലാം സാമാന്യമായെങ്കിലും മനസ്സിലാക്കുവാൻ സാധിക്കുന്നതാണ്.

എതിരാളികളും അവരോടുള്ള നയങ്ങളും

1. മുശ്‌രിക്കുകൾ (ബഹുദൈവ വിശ്വാസികൾ)

അറേബ്യയിലെ മുശ്‌രിക്കുകൾ, തങ്ങൾ ഇബ്‌റാഹീം നബി (അ)യുടെ മതക്കാരാണെന്നും, അദ്ദേഹത്തിന്റെ മാർഗത്തിലാണ് നിലകൊള്ളുന്നതെന്നും വാദിക്കു ന്നവരായിരുന്നു. അവർ, തങ്ങളെപ്പറ്റി 'ഹുനഫാഉ്' എന്നു പറഞ്ഞിരുന്നു.(*) ഇബ്‌റാഹീം നബി (അ)യുടെ മാർഗം സ്വീകരിച്ചവർ എന്നാണ് ഈ വാക്കുകൊണ്ടു വിവക്ഷി ക്കപ്പെടുന്നത്. ഹജ്ജ്കർമം അനുഷ്ഠിക്കുക, കഅ്ബയെ 'ക്വിബ്‌ല'യായി (അഭിമുഖകേന്ദ്രമായി) അംഗീകരിക്കുക, അതിനെ ബഹുമാനിക്കുക, ചേലാകർമം ചെയ്യുക, രക്തബന്ധവും മുലകുടിബന്ധവുമുള്ളവർ തമ്മിൽ വിവാഹം നടത്താ തിരിക്കുക മുതലായ പലതും അവർ സ്വീകരിച്ചുപോന്നിരുന്നു. ദാനധർമാദികൾ, കുടുംബബന്ധം പാലിക്കൽ, വാഗ്ദത്തം നിർവ്വഹിക്കൽ, അതിഥിസൽക്കാരം തുടങ്ങിയ

(*) ഹുനഫാഉ് (حنفاء) എന്നത് 'ഹനീഫ്' (حنيف) എന്നതിന്റെ ബഹുവചന മാകുന്നു. ഋജുവായ മാർഗം സ്വീകരിച്ചവർ എന്നാണ് വാക്കിന്റെ താൽപര്യം.

കാര്യങ്ങൾ അവർക്കിടയിൽ അംഗീകരിക്കപ്പെട്ട ഗുണങ്ങളായിരുന്നു. നമസ്കാരം, നോമ്പ്, ശുദ്ധീകരണം മുതലായവയും ചില രൂപത്തിൽ അവർ അനുഷ്ഠിച്ചിരുന്നു. കൊല, വ്യഭിചാരം, കളവ് തുടങ്ങിയവ നിഷിദ്ധങ്ങളായും അവർ കരുതി വന്നിരുന്നു. മതദൃഷ്ട്യാ ഇങ്ങിനെ പലതും -അനുഷ്ഠിക്കേണ്ടതായും ഉപേക്ഷിക്കേണ്ടതായും- ഉണ്ടെന്ന് അവർ സമ്മതിച്ചിരുന്നുവെങ്കിലും, കർമ രംഗത്ത് നോക്കുമ്പോൾ ചില വ്യക്തികളൊഴിച്ചു മറ്റെല്ലാവർക്കുമിടയിലും, മതപരമായ ഒരു അരാജകത്വമാണ് അന്നുണ്ടായിരുന്നത്.

വിശ്വാസപരമായി നോക്കുന്ന പക്ഷം, ആകാശഭൂമികൾ ഉൾക്കൊള്ളുന്ന ഈ പ്രപഞ്ചത്തിന് ഒരു സ്രഷ്ടാവുണ്ട്. ലോകത്ത് നടക്കുന്ന മഹൽ കാര്യങ്ങളെല്ലാം അവന്റെ കൈക്കാണ് നടക്കുന്നത്. അവൻ സർവ്വശക്തനും സർവ്വജ്ഞനുമാണ്. അവന്റെ വിധിനിർണയങ്ങൾക്കനുസരിച്ചേ കാര്യങ്ങൾ സംഭവിക്കുകയുള്ളൂ. സൃഷ്ടികളിൽ മലക്കുകളാകുന്ന ഒരുതരം ആത്മീയ ജീവികളുണ്ട്, അവർ പരിശുദ്ധരാണ് എന്നിങ്ങനെയുള്ള വിശ്വാസങ്ങൾ അറബികൾക്കുണ്ടായിരുന്നു. പക്ഷേ, സിദ്ധാന്തങ്ങളും, തത്വങ്ങളും ഇങ്ങിനെയെല്ലാമായിരുന്നുവെങ്കിലും, ആ അടിസ്ഥാനത്തിലായിരുന്നില്ല അവരുടെ ജീവിതരീതി.

മുസ്‌ലിം സമുദായത്തിന്റെ ഇന്നത്തെ പൊതുനില പരിശോധിച്ചു നോക്കിയാൽ തന്നെ ഇപ്പറഞ്ഞത് വേഗം മനസ്സിലാവുന്നതാണ്. മൂലതത്വങ്ങളും പ്രധാന കടമകളുമെല്ലാം-മനസ്സുകൊണ്ടും വാക്കുകൊണ്ടും- അംഗീകരിക്കുന്നതോടൊപ്പം, അനുഷ്ഠാനരംഗത്ത് നാം കാണുന്നതെന്താണ്? നമസ്കാരം, നോമ്പ്, സകാത്ത് മുതലായവ തീരെ ഉപേക്ഷിക്കുകയും, കള്ളുകുടി, പലിശ, അക്രമം, കളവ്, വ്യഭിചാരം തുടങ്ങിയവ നിസ്സങ്കോചം പതിവാക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കുകയും ചെയ്യുന്നവരുടെ സംഖ്യ ഒത്തുനോക്കുക! തൗഹീദാണ് (ഏകദൈവവിശ്വാസമാണ്) തങ്ങളുടെ അടിസ്ഥാന വിശ്വാസമെന്ന് സമ്മതിക്കാത്ത മുസ്‌ലിം നാമധാരികൾ ഉണ്ടായിരിക്കുകയില്ല. പക്ഷേ, ഫലം മറിച്ചും! ഒരുപ്രകാരത്തിലല്ലെങ്കിൽ മറ്റൊരു പ്രകാരത്തിൽ, ശിർക്കിന്റെ പ്രവർത്തനങ്ങൾ നടത്തുകയും, അത് മതമായി ഗണിക്കുകയും ചെയ്യുന്ന കാഴ്ചയാണ് മിക്കവരിലും കാണുന്നത്. മതത്തിന്റെ പേരിൽ കെട്ടിച്ചമച്ച അനാചാരങ്ങളും, മാമൂലുകളും ഇതിന്നു പുറമെയും! ഇത്തരം ദുഷ്ചെയ്തികളിൽ മുഴുകിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്ന ആളുകൾ തങ്ങളെപ്പറ്റി നടിക്കുന്നതോ? തങ്ങളാണ് ഏറ്റവും മതവിശ്വാസവും മതഭക്തിയും ഉള്ളവരെന്നുമായിരിക്കും! ഏറെക്കുറെ ഈ നില തന്നെയായിരുന്നു അറബി മുശ്‌രിക്കുകളുടെതും. ചില വശങ്ങളിൽ അവർ കൂടുതൽ അതിരുകവിഞ്ഞിരുന്നുവെന്നു മാത്രം.

മുശ്‌രിക്കുകൾ വഴിപിഴച്ചിരുന്നതിന്റെ പ്രധാന കാരണം ശിർക്ക്തന്നെ. അല്ലാഹുവിന് പ്രത്യേകമായുള്ള, അധികാരാവകാശങ്ങളിലും, ഗുണവിശേഷണങ്ങളിലും, പ്രവർത്തനങ്ങളിലും ഇതര വസ്തുക്കൾക്ക് പങ്കോ, സാമ്യതയോ കൽപിക്കുന്നതാണല്ലോ ശിർക്ക്. ലോക കാര്യങ്ങൾ നിയന്ത്രിക്കുന്നതിലും, അദൃശ്യകാര്യങ്ങളെ അറിയുന്നതിലും, രോഗം, സൗഖ്യം, ശാപം, അനുഗ്രഹം, ആഹാരം, രക്ഷ, ശിക്ഷ മുതലായവ നൽകുന്നതിലും മഹാത്മാക്കളായ ചിലർക്കും ചില പങ്കുകളുണ്ടെന്നായിരുന്നു അവർ ധരിച്ചുവന്നത്. അല്ലാഹുവിന്റെ അറിവും, കഴിവും, എല്ലാറ്റിനുമുപരിയായതാണെന്ന് അവർക്കറിയാം. പക്ഷേ, ഒരു മഹാരാജാവ് തന്റെ അധികാരാവകാശങ്ങളിൽ ചിലത് തനിക്ക് പ്രിയപ്പെട്ട ചില പ്രത്യേകക്കാർക്ക്

വിട്ടുകൊടുക്കുന്നതുപോലെ, അല്ലാഹുവിന്റെ അധികാരാവകാശങ്ങളിൽ ചിലത് അവൻ ചില മഹാന്മാർക്ക് വിട്ടുകൊടുത്തിരിക്കുകയാണെന്നായിരുന്നു അവരുടെ വിശ്വാസം. അങ്ങനെ, ആ മഹാത്മാക്കളുടെ പ്രീതി അല്ലാഹുവിന്റെ പ്രീതിക്കും, അവരുടെ അപ്രീതി അല്ലാഹുവിന്റെ അപ്രീതിക്കും കാരണമാണെന്നും, അവരുടെ ശുപാർശ അല്ലാഹു സ്വീകരിക്കുകയും, അത് അവന്റെ അടുക്കൽ സ്വാധീനം ചെലുത്തുകയും ചെയ്യുമെന്നും അവർ ധരിച്ചുവശായി. ഈ അടിസ്ഥാനത്തിൽ, പലതരം ആരാധനകളും നേർച്ച വഴിപാടുകളും ആ മഹാത്മാക്കൾക്കുവേണ്ടിയും അവർ നടത്തിവന്നു. ഇതുവഴി, പ്രസ്തുത മഹാത്മാക്കൾക്ക് യഥാർത്ഥ ദൈവത്തിന്റെ സ്ഥാനം കൽപ്പിക്കപ്പെടുകയും, സകലവിധ ആരാധനകളും അവർക്കായി അർപ്പിക്കപ്പെടുകയും പതിവായിത്തീർന്നു. അതുമാത്രമാണ് മുക്തിമാർഗമെന്നതുവരെ കാര്യം എത്തി. യഥാർത്ഥ ദൈവമായ അല്ലാഹുവിനുള്ള സ്ഥാനമാനങ്ങൾ വാക്കുകളിൽ മാത്രം അവശേഷിക്കുകയും ചെയ്തു.

നൂഹ് നബി (അ) യുടെ കാലം മുതൽക്കുതന്നെ വിഗ്രഹാരാധന ലോകത്ത് നടപ്പുണ്ടെന്ന് ഖുർആൻ കൊണ്ട് സ്പഷ്ടമാകുന്നു (സൂറത്തു നൂഹ് നോക്കുക). എന്നാൽ, അറബികളിൽ അത് നടപ്പിൽ വരുത്തിയത് അംറുബ്നുലുഹാ (عمرو بن لحى) എന്നു പേരായ ഒരാളായിരുന്നു. മിക്കവാറും ക്രിസ്ത്വബ്ദം 3-ാം നൂറ്റാണ്ടിൽ ജീവിച്ച ഒരു നാട്ടുരാജാവായിരുന്ന ഇയാൾ, ശാമിൽ നിന്നാണ് ഹിജാസിലേക്കു വിഗ്രഹാരാധന കടത്തിക്കൊണ്ടുവന്നത്. മരണപ്പെട്ടുപോയ മഹാത്മാക്കളുടെ സ്മരണക്കായിട്ടാണ്-പിശാചിന്റെ പ്രേരണപ്രകാരം- ആദ്യം ജനങ്ങൾ പ്രതിമകളുണ്ടാക്കി പ്രതിഷ്ഠിച്ചത് എന്നും, ക്രമേണ ആ പ്രതിമകൾ ആരാധ്യവസ്തുക്കളായി പരിണമിക്കുകയാണ് ഉണ്ടായിട്ടുള്ളതെന്നും നബി വചനങ്ങളിൽ വ്യക്തമാക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ട്. അതുകൊണ്ടു തന്നെയാണ് പ്രതിമകൾ ഉണ്ടാക്കുകയും, പ്രതിഷ്ഠിക്കുകയും ചെയ്യുന്നതിനെ നബി ﷺ അതികഠിനമായി വിരോധിച്ചിട്ടുള്ളതും. വിഗ്രഹങ്ങളുടെ കൂട്ടത്തിൽ, മരണപ്പെട്ട മഹാത്മാക്കളുടെ പ്രതിമകൾ മാത്രമല്ല കാലക്രമത്തിൽ ചില മലക്കുകളുടെയും, ചില ജിന്നുകളുടെയും പേരിലും വിഗ്രഹങ്ങൾ സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ടു. ദേവീദേവന്മാരെന്ന പേരിലാണ് ഇന്ന് അവ അറിയപ്പെടുന്നത്. മലക്കുകൾ ദൈവത്തിന്റെ പുത്രിമാരാണെന്നായിരുന്നു അവരുടെ സങ്കല്പം. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ, ലോകത്ത് തൗഹീദിന്റെ കേന്ദ്രമായി സ്ഥാപിക്കപ്പെട്ട ഒന്നാമത്തെ ദേവാലയമായ പരിശുദ്ധ കഅ്ബഃയുടെ പരിസരങ്ങളിലായി -ഖുർആൻ അവതരിക്കുന്ന കാലത്ത്- വിവിധ തരത്തിലുള്ള 360 വിഗ്രഹങ്ങൾ സ്ഥലം പിടിച്ചിരുന്നു. അക്കൂട്ടത്തിൽ, അതേ വിശുദ്ധ മന്ദിരം കെട്ടിഉയർത്തിയ ഇബ്റാഹീം നബി (അ), ഇസ്മാഈൽ നബി (അ) എന്നീ പ്രവാചകവര്യന്മാരുടെ പ്രതിമകളും ഉണ്ടായിരുന്നു.

അടിത്തറ ഇളകിയാൽ കെട്ടിടത്തിന് ഇളക്കം ബാധിക്കുകയും, അത് സ്ഥാനം തെറ്റിയാൽ കെട്ടിടം ആകെ തകരുകയും ചെയ്യുമല്ലോ. അതുപോലെ തൗഹീദാകുന്ന അസ്തിവാരം നിലതെറ്റിയതോടെ, അറബികളുടെ ജീവിതക്രമം ആകമാനം അവതാളത്തിലായി. അതോടെ, 'ശിർക്കും' 'തശ്ബീഹും', 'തഹ്‌രീഫും'(*) (അല്ലാഹുവിനോട് പങ്കുചേർക്കലും, അവനു സാദൃശ്യം കൽപിക്കലും, മതവിധികളെ

(*) الشرك والتشبيه والتحريف

മാറ്റിമറിക്കലും) രംഗപ്രവേശം ചെയ്തു. അനേകതരം അന്ധവിശ്വാസങ്ങളും അനാചാര ദുരാചാരങ്ങളും, ദുർന്നടപ്പുകളും മതതത്വങ്ങളായി മാറി. മരണാനന്തര ജീവിതത്തിലുള്ള വിശ്വാസം നശിച്ചതാണ് അവരെ ഏറ്റവും അധഃപതിപ്പിച്ചത്. മരിച്ചു മണ്ണായിക്കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ, മറ്റൊരു ജീവിതമോ, രക്ഷാ ശിക്ഷകളോ ഇല്ലെന്നും, അതോടെ എല്ലാം അവസാനിച്ചുവെന്നും അവർ ഉറപ്പിച്ചുവെച്ചു. മരണാനന്തര ജീവിതത്തെപ്പറ്റി പൂർവ്വവേദങ്ങളിൽ പ്രസ്താവിക്കപ്പെട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിലും, ഖുർആനിലേതുപോലെ അത്ര വിശദവും, വ്യക്തവുമായ നിലയിൽ അവയിൽ അതിനെക്കുറിച്ച് പ്രതിപാദിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ലായിരുന്നു. മുശ്രിക്കുകളായ അറബികൾക്ക് പൂർവ്വവേദങ്ങളെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം, അടുത്ത പരിചയവും ഇല്ല. ഇബ്റാഹീം നബി (അ)യുടെയും, ഇസ്മാഈൽ നബി (അ)യുടെയും ശേഷം, മറ്റൊരു പ്രവാചകനുമായി അവർക്ക് നേരിൽ ബന്ധം സ്ഥാപിക്കാൻ അവസരവും ഉണ്ടായിട്ടില്ല. അങ്ങനെ, ദേഹേച്ഛയും, പാരമ്പര്യവും, അനുകരണവും സർവ്വാധാരമായി ചിരകാലം നിലനിന്നുപോന്ന ആ സമുദായത്തിനു ഭൗതിക ദൃഷ്ടിക്കപ്പുറമുള്ള ഒരു ജീവിതത്തെ സംബന്ധിച്ച് വിശ്വസിക്കുവാൻ കഴിയാതായിത്തീർന്നു.

ഇതിന്റെയെല്ലാം അനിവാര്യഫലമായിട്ടാണ്, മുശ്രിക്കുകൾ നബി തിരുമേനി ﷺയുടെ പ്രവാചകത്വവും, ഖുർആനും നിഷേധിച്ചത്. പ്രവാചകത്വത്തെപ്പറ്റി അവർക്ക് നേരിട്ട് പരിചയമില്ലെങ്കിലും, തങ്ങളുടെ ഇടയിൽ ജീവിച്ചു വരുന്ന വേദക്കാർ വഴിയും മറ്റും കേട്ടു പരിചയം ഉണ്ടെന്നതിൽ സംശയമില്ല. തങ്ങളുടെ പൂർവ്വ പിതാക്കളും, വന്ദ്യ നേതാക്കളുമാണല്ലോ ഇബ്റാഹീം നബി (അ)യും, ഇസ്മാഈൽ നബി (അ)യും. മൂസാ നബി (അ)യെയും, ഈസാ നബി (അ)യെയും കുറിച്ച് അവർക്ക് കേട്ടറിവുമുണ്ട്. ആകയാൽ, അല്ലാഹു മനുഷ്യരിൽ നിന്ന് പ്രവാചകന്മാരെയും, ദൈവദൂതന്മാരെയും നിയമിക്കുക പതിവുണ്ടെന്ന വസ്തുത അവർക്ക് അജ്ഞാതമല്ല. എന്നാൽ പ്രവാചകന്മാരുടെ യഥാർത്ഥ നിലപാടുകളും സ്ഥിതിഗതികളും എന്തെല്ലാമായിരുന്നുവെന്നോ, ജനങ്ങളും അവരുമായുള്ള ബന്ധം എപ്രകാരമായിരുന്നുവെന്നോ അവർക്കറിഞ്ഞുകൂടാ. ഊഹാപോഹങ്ങളും, പഴഞ്ചൻ കഥകളും വഴി, പ്രവാചകന്മാരെ പറ്റി അവർ എന്തൊക്കെയോ ഊഹിച്ചുവെച്ചിരിക്കുകയായിരുന്നു. മുഹമ്മദ് നബി തിരുമേനി ﷺയാണെങ്കിൽ അവർക്കിടയിൽ അനാഥനായി പെറ്റു വളർന്നുവന്ന ഒരു സാധാരണ വ്യക്തി. മഹാത്മാക്കൾക്ക് -മഹാത്മാക്കളുടെ പേരിൽ നിർമിക്കപ്പെട്ട പ്രതിമകൾക്കു പോലും- ദിവ്യത്വം കൽപിച്ചുവശായ അവർക്ക്, തങ്ങളിൽപെട്ട ഒരു മനുഷ്യൻ ദൈവ ദൂതനായിത്തീരുകയെന്നത് അസംഭവ്യകാര്യമായിത്തോന്നി. അങ്ങനെ, പ്രവാചകൻ എങ്ങിനെയാണ് തിന്നുകയും, കുടിക്കുകയും അങ്ങാടിയിൽകൂടി നടക്കുകയുമെല്ലാം ചെയ്യുന്നത്? എന്നിത്യാദി ചോദ്യങ്ങൾ അവരിൽ നിന്നു പുറത്തുവന്നു.

ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ ശിർക്ക്, പരലോക നിഷേധം, ഇബ്റാഹീം നബി (അ)യുടെ മാർഗമനുസരിച്ചാണ് തങ്ങൾ നിലകൊള്ളുന്നതെന്ന വാദം, മുഹമ്മദ് നബി ﷺയുടെ പ്രവാചകത്വത്തിന്റെ നിഷേധം ഇങ്ങനെയുള്ള ചില സംഗതികളായിരുന്നു മുശ്രിക്കുകളെ സംബന്ധിച്ച് ഖുർആനിന് പ്രധാനമായി വിമർശിക്കേണ്ടിയിരുന്ന വിഷയങ്ങൾ. ഈ തുറകളിൽ അവർ കൊണ്ടു വരുന്ന ന്യായവാദങ്ങൾക്ക് മറുപടി പറയുകയും ആവശ്യമായിരുന്നു. അക്കാര്യങ്ങൾ ശരിയായിത്തീർന്നാൽ, മറ്റുള്ളതെല്ലാം പ്രയാസമെന്യെ ശരിപ്പെട്ടുകൊള്ളുമായിരുന്നു. ഇതിനായി മുശ്രിക്കുകളെ സംബന്ധിച്ച് ഖുർആൻ സ്വീകരിച്ച നയങ്ങൾ പലതാണ്. ഉദാഹരണമായി:-

1). പൂർവ്വീകന്മാരുടെ അനുകരണവും, പരമ്പരാഗതമായ ഊഹാപോഹങ്ങളു മല്ലാതെ, ബുദ്ധിപൂർവ്വകമോ, വൈദീകമോ ദൈവികമോ ആയ യാതൊരു തെളിവും അവർക്കില്ലെന്നു ഉൽബോധിപ്പിക്കുക.

2). മതാചാരങ്ങളും, മതസിദ്ധാന്തങ്ങളുമായി തങ്ങൾ ആചരിച്ചുവരുന്ന കാര്യങ്ങൾ പ്രവാചകന്മാരുടെയോ, വേദഗ്രന്ഥങ്ങളുടെയോ അധ്യാപനങ്ങളല്ലെന്നും, കെട്ടിച്ച മയ്ക്കപ്പെട്ടവ മാത്രമാണെന്നും ഓർമിപ്പിക്കുക.

3). അല്ലാഹു അല്ലാത്ത മറ്റേതൊരു വസ്തുവിന്നും, റബ്ബോ, ഇലാഹോ (രക്ഷിതാവോ, ആരാധ്യനോ) ആയിരിക്കുവാൻ ഒരുവിധേനയും അർഹതയോ ന്യായമോ ഇല്ല എന്നും, അല്ലാഹുവിന് യാതൊരു പ്രകാരത്തിലുള്ള സാമ്യരും പങ്കുകാരും ഉണ്ടായിരിക്കുവാൻ നിവൃത്തിയില്ല എന്നും സ്ഥാപിക്കുക.

4). എല്ലാ പ്രവാചകന്മാരും പ്രബോധനം ചെയ്തത് തൗഹീദ് മാത്രമായി രുന്നുവെന്നും, അവരെല്ലാം അല്ലാഹുവിന്റെ അടിമകളും അടിയാന്മാരുമായിരുന്നുവെന്നും ഉറപ്പിക്കുക.

5) വിഗ്രഹങ്ങൾ ആരാധ്യവസ്തുക്കളാകുന്നത് പോയിട്ട് സാധാരണ മനുഷ്യരുടെ പദവിപോലും അവക്കില്ലെന്ന് കാര്യകാരണ സഹിതം ഉണർത്തുക.

6) അല്ലാഹുവിന് മക്കളുണ്ടെന്ന വാദം, അങ്ങേയറ്റം വഷളത്വം നിറഞ്ഞ നികൃഷ്ടവാദമാണെന്നും, അല്ലാഹുവിന് മറ്റേതെങ്കിലും വസ്തുവോട് യാതൊരു തരത്തിലുള്ള സാദൃശ്യവും ഇല്ലെന്നും, അവൻ സർവ്വോപരി പരിശുദ്ധനാണെന്നും സ്ഥാപിക്കുക.

7) മുഹമ്മദ് നബി ﷺ ഒന്നാമത്തെ പ്രവാചകനല്ല. അദ്ദേഹത്തിനു മുമ്പ് എത്രയോ പ്രവാചകന്മാർ ഉണ്ടായിട്ടുണ്ട്. അവരുടെയെല്ലാം പ്രബോധന തത്വം ഒന്നു തന്നെയായിരുന്നു, അവരെല്ലാവരും തന്നെ മനുഷ്യരും, മനുഷ്യ പ്രകൃതിയോടു കൂടിയവരുമായിരുന്നു. വഹ്‌യ് ലഭിക്കുന്നുവെന്നത് കൊണ്ട് അദ്ദേഹം മനുഷ്യനല്ലാ താകുന്നില്ല എന്നൊക്കെ ഗ്രഹിപ്പിക്കുക.

8) ജനങ്ങൾ ആവശ്യപ്പെടുന്ന ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ കാണിച്ചുകൊടുക്കലും, അദൃശ്യകാര്യങ്ങൾ അറിയലും നബിമാർക്ക് സാധ്യമായ കാര്യങ്ങളല്ല. അല്ലാഹു ഉദ്ദേശിച്ച ദൃഷ്ടാന്തം മാത്രമെ അവരുടെ കൈക്ക് വെളിപ്പെടുകയുള്ളൂ. അവൻ അറിയിച്ചുകൊടുക്കുന്ന അദൃശ്യകാര്യമല്ലാതെ അവർക്ക് അറിയുവാൻ കഴിയുന്നതുമല്ല. പുതിയ വല്ല ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ കണ്ടാൽ തന്നെയും അതു ഗ്രഹിക്കുവാനോ, വിശ്വസി ക്കുവാനോ അവർ തയ്യാറാവുകയില്ല. അതേ സമയത്ത് സത്യാന്വേഷണം നടത്തുന്ന ഏതൊരുവനും സത്യം ഗ്രഹിക്കുവാൻ വേണ്ടത്ര ദൃഷ്ടാന്തങ്ങൾ അവരുടെ മുമ്പിലുണ്ട്താനും. ഏറ്റവും വലിയ ദൃഷ്ടാന്തം അവരുടെ മുമ്പിലിരിക്കുന്ന ഖുർആൻ തന്നെയാണ്. അതുപോലെയുള്ള ഒരു ഗ്രന്ഥമോ, അതിലെ അധ്യായംപോലെയുള്ള ഒരു അധ്യായമോ -അവർക്കാകട്ടെ, മറ്റാർക്കെങ്കിലുമാകട്ടെ- കൊണ്ടുവരുക സാദ്ധ്യമല്ല. അത് അല്ലാഹുവിന്റെ ഗ്രന്ഥമാണെന്നുള്ളതിന് ഇതുതന്നെ മതിയായ തെളിവാണ് എന്നൊക്കെ ഉൽബോധനം ചെയ്യുക.

9) നിർജ്ജീവമായിക്കിടക്കുന്ന ഭൂമിയെ മഴ വർഷിപ്പിച്ച് ഉല്പാദനയോഗ്യമാക്കി ത്തീർത്ത് സസ്യലതാദികൾ ഉല്പാദിപ്പിക്കുന്നതുപോലെ, നിർജ്ജീവ വസ്തുക്കളിൽ